

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון

31 במרס 2017

תוכן עניינים

2	מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי	.1
4	היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת	.2
5	מידע מרוכז אודות קופות הגמל	.3
20	הוראות דין	.4
26	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה	.5
30	אירועים בסביבה העסקית של החברה	.6
30	אירועים החורגים ממהלך העסקים הרגיל של החברה	.7
30	תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים	.8
30	נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב	.9
31	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח	.10

דוח דירקטוריון

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2016 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 19 במרס 2017 (להלן: "הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי

בחודש ינואר 2016 מוזגה חברת מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - מנוף) לתוך החברה, וקרן הפנסיה שבניהולה מוזגה לתוך קרן הפנסיה המקיפה אשר בניהול החברה. לפרטים נוספים ראה סעיף 7 להלן.
בחודש אוקטובר 2016 מוזגה חברת הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - הראל גמל) לתוך החברה, קופות הגמל וקרנות ההשתלמות שבניהול הראל גמל הועברו לניהול החברה. לפרטים נוספים ראה סעיף 7 להלן.

1.1 מצב כספי

שיעור השינוי לעומת סוף שנה קודמת באחוזים	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרס 2016	ליום 31 במרס 2017
	אלפי ש"ח				
	2016	2017			
0.4	16,677	17,491	16,745	נכסים בלתי מוחשיים	
1.2	216,263	196,246	218,790	הוצאות רכישה נדחות	
38.0	73,916	81,046	102,028	השקעות פיננסיות	
(37.1)	30,925	5,706	19,448	מזומנים ושווי מזומנים	
(9.5)	40,833	16,146	36,947	נכסים אחרים	
4.1	378,614	316,635	393,958	סה"כ נכסים	
1.7	316,479	275,778	321,979	הון	
15.8	62,135	40,857	71,979	התחייבויות	
4.1	378,614	316,635	393,958	סך כל ההון וההתחייבויות	

סך הנכסים בדוח על המצב הכספי של החברה ליום 31 במרס 2017 הסתכם ל- 393,958 אלפי ש"ח, לעומת 378,614 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016, גידול של כ- 4%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בהוצאות רכישה נדחות ובהשקעות פיננסיות.

ההון ליום 31 במרס 2017 הסתכם ל- 321,979 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 316,479 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016, גידול של כ- 2%. הגידול בהון נובע מרווח לתקופה בסך של 5,674 אלפי ש"ח, בקיזוז קיטון בקרן הון בסך של 174 אלפי ש"ח.

נכון ליום 31 במרס 2017, החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב- 2012 ובהנחיות הממונה.

1.2 רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
283,964	61,773	90,262	דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
16,038	3,129	5,489	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
2,712	195	813	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
148	76	-	הכנסות אחרות
302,862	65,173	96,564	סך כל ההכנסות
111,927	26,056	37,502	עמלות והוצאות שיווק
154,177	35,625	50,189	הנהלה וכלליות
58	8	73	מימון
266,162	61,689	87,764	סך כל ההוצאות
36,700	3,484	8,800	רווח לפני מסים על הכנסה
(13,033)	(1,114)	(3,126)	מסים על הכנסה
23,667	2,370	5,674	רווח נקי
(1,294)	275	(174)	רווח (הפסד) כולל אחר
22,373	2,645	5,500	רווח לשנה

דוח רווח והפסד לשנת 2016 כולל את פעילות מנוף שמוזגה בתחילת שנת 2016 ואת פעילות הגמל לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016.

בתקופת הדוח הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה ב- 90,262 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 61,773 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ- 46%. הגידול בדמי הניהול נובע ממיזוג הראל גמל ומגידול בדמי הגמולים ובנכסים המנוהלים הממוצעים, בתקופת הדוח לעומת אשתקד, בקיזוז קיטון הכנסות דמי ניהול כתוצאה משחיקת שיעור דמי הניהול הממוצעים נטו.

הכנסות דמי ניהול בתקופת הדוח כוללות הכנסות מקופות גמל בסך של 20,467 אלפי ש"ח.

הכנסות דמי ניהול בתחום קופות גמל לחיסכון, לתגמולים ואישיות לפיצויים הסתכמו בסך של 6,490 אלפי ש"ח והיוו כ-32% מסך ההכנסות מקופות גמל. הכנסות מדמי ניהול בתחום קרנות ההשתלמות הסתכמו לסך של 13,375 אלפי ש"ח והיוו כ-65% מסך הכנסות מקופות גמל. הכנסות מקופות גמל אחרות (מרכזיות לפיצויים, דמי מחלה ופנסיה תקציבית) הסתכמו לסך של 602 אלפי ש"ח והיוו כ-3% מסך הכנסות דמי ניהול קופות גמל בחברה.

הוצאות השייך והוצאות הנהלה וכלליות עלו בשיעור של כ-42% לעומת תקופה מקבילה אשתקד. הגידול נבע בחלקו כתוצאה מגידול בתשלום דמי הניהול ותפעול להראל חברה לביטוח כתוצאה מגידול בהפקדות ובנכסים של קרנות הפנסיה ובחלקו ממיזוג הראל גמל כמתואר לעיל.

בנוגע לנזילות ומקורות מימון - עיקר הכנסות החברה נובעות מדמי ניהול מקרנות פנסיה וקופות גמל.

2. היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת

להלן פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה עבור קרנות הפנסיה וקופות הגמל נכון ליום 31 במרס 2017 ו-2016 וליום 31 בדצמבר 2016.

נכסי קופות הגמל המוצגים להלן, הינם בניהול החברה החל ממועד מיזוג הראל גמל באוקטובר 2016 (ראה סעיף 7 להלן), למעט קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל, אשר נוהלה על ידי החברה מיום הקמתה. מספרי השוואה ניתנו לצורך מידע בלבד.

היקף נכסים, נטו (אלפי ש"ח)			
ליום	ליום	ליום	
31 בדצמבר 2016	31 במרס 2016	31 במרס 2017	
			קרנות פנסיה:
42,682,797	36,639,783	44,995,447	הראל פנסיה
651,893	544,438	699,014	הראל פנסיה כללית
			קופות גמל:
18,427,703	17,904,713	18,647,588	הראל גמל
7,857,894	6,771,829	8,205,865	הראל השתלמות
31,821	-	53,784	הראל גמל להשקעה
396,935	385,107	403,201	הראל גמל לפיצויים
28,718	26,665	29,476	הראל קופה לפנסיה תקציבית
188,454	175,021	190,108	הראל פרופיל אישי למעסיק
43,542	42,131	44,108	הראל דקל קופת גמל לדמי מחלה
-	-	1,254	הראל גמל IRA
1,135	796	1,256	קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל
-	-	47,259	הראל גמל השקעה לילד
70,310,892	62,490,483	73,318,360	סה"כ נכסים

3. מידע מרוכז אודות קופות הגמל

3.1. מידע ונתונים לפי סוג קופות

המידע הניתן בטבלאות מטה משקף את כלל פעילות קופות הגמל וקרנות הפנסיה. מספרי ההשוואה כוללים את פעילות הגמל כפי שהייתה תחת הראל גמל והשתלמות בע"מ וניתנו לצורך מידע בלבד, על אף שפעילות קופות הגמל, למעט קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל, מונהלת על ידי החברה החל מאוקטובר 2016. (לעניין השינוי המבני ראה סעיף 7 להלן).

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות בניהול החברה ל- 31 במרס 2017:

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
מספר עמיתים:								
719,095	72	76,599	746	103,087	62,916	11,212	464,463	פעילים
810,755	1,312	-	213	69,034	230,379	19,315	490,502	לא פעילים
מקבלי קצבה:								
<u>זכאים קיימים לפנסיה:</u>								
30						-	30	זקנה
11						-	11	נכות
68						-	68	שאיירים
<u>פנסיונרים:</u>								
2,522						235	2,287	זקנה
1,261						5	1,256	נכות
1,745						49	1,696	שאיירים
1,535,487	1,384	76,599	959	172,121	293,295	30,816	960,313	סה"כ
מספר חשבונות עמיתים:								
785,858	72	76,599	764	126,354	106,394	11,212	464,463	פעילים
877,810	1,595	-	213	81,732	284,453	19,315	490,502	לא פעילים
1,663,668	1,667	76,599	977	208,086	390,847	30,527	954,965	סה"כ
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):								
46,708,251	16,792	47,259	39,666	5,218,050	4,897,919	424,324	36,064,241	פעילים
24,219,808	650,101	-	14,118	2,987,815	13,752,179	196,679	6,618,916	לא פעילים
<u>בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:</u>								
4,993						-	4,993	זקנה
5,272						-	5,272	נכות
16,190						-	16,190	שאיירים
<u>בגין מקבלי קצבה - פנסיונרים:</u>								
702,625						66,991	635,634	זקנה
825,076						6,192	818,884	נכות
836,145						4,828	831,317	שאיירים
73,318,360	666,893	47,259	53,784	8,205,865	18,650,098	699,014	44,995,447	סה"כ

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):								
921,508	5	242,412	24,239	126,704	125,396	31,811	370,941	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
2,156,621	539	47,234	21,566	288,097	198,030	40,197	1,560,958	תקבולים מדמי גמולים
227,866	19	-	21,566	65,495	140,786	-	-	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
1,467,175	24,282	-	-	275,094	317,690	11,483	838,626	העברות צבירה לקופה
942,123	14,216	-	-	146,793	249,760	9,386	521,968	העברות צבירה מהקופה
595,382	6,856	-	115	159,031	223,381	2,148	203,851	תשלומים: פדיונות
(22)	-	-	-	-	-	(291)**	269	אחרים
105						-	105	תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
68						-	68	פנסיית זקנה
276						-	276	פנסיית נכות פנסיית שארים
9,878						1,055	8,823	תשלומים לפנסיונרים:
21,437						61	21,376	פנסיית זקנה
9,617						106	9,511	פנסיית נכות פנסיית שארים
961,484	5,495	25	512	90,604	177,629	7,906	679,313	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):								
74,164	969	9	74	16,148	30,980	783	25,201	פעילים ולא פעילים
2,863						108	2,755	מקבלי קצבה
77,027	969	9	74	16,148	30,980	891	27,956	סה"כ
41,946			-		970	524	40,452	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):								
	0.06	0.14	0.60	0.82	0.64	0.42	0.19	פעילים
	0.56	-	0.63	0.79	0.66	0.69	0.42	לא פעילים
						0.60	0.50	מקבלי קצבה
			-		0.50	1.30	2.53	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים):
שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים):								
						(0.06)	(0.04)	מבוטחים
						-	(0.04)	זכאים קיימים לפנסיה
						(0.06)	(0.04)	פנסיונרים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה מרכזית לפיצויים רב מסלולית, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.
 ** תקבולים בניכוי תשלומים בגין מבטח משנה.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים ל- 31 במרס 2017:

סך הכל	אחר*	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
חשבונות מנותקי קשר:						
47,998	224	2,176	35,535	155	9,908	מספר חשבונות
472,020	8,744	19,701	285,722	1,819	156,034	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
490	16	39	338	2	95	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.72	0.80	0.47	0.47	0.25	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח						
			107,687			מספר חשבונות
			169,309			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
			361			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
			0.85			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012.

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות בניהול החברה ל- 31 במרס 2016:

סך הכל	אחר*	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
מספר עמיתים:						
612,932	74	92,336	64,949	7,977	447,596	פעילים
786,515	1,278	57,862	247,151	17,162	463,062	לא פעילים
						מקבלי קצבה:
						זכאים קיימים לפנסיה:
33				-	33	זקנה
11				-	11	נכות
64				-	64	שארים
						פנסיונרים:
1,966				202	1,764	זקנה
945				2	943	נכות
1,321				11	1,310	שארים
1,403,787	1,352	150,198	312,100	25,354	914,783	סה"כ
מספר חשבונות עמיתים:						
677,239	74	111,842	109,750	7,977	447,596	פעילים
851,956	1,573	68,748	301,411	17,162	463,062	לא פעילים
1,529,195	1,647	180,590	411,161	25,139	910,658	סה"כ
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):						
38,396,979	26,383	4,330,440	4,780,094	300,386	28,959,676	פעילים
22,177,888	602,541	2,441,389	13,125,415	172,539	5,836,004	לא פעילים
						בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:
4,936				-	4,936	זקנה
5,292				-	5,292	נכות
16,822				-	16,822	שארים
						בגין מקבלי קצבה - פנסיונרים:
543,371				64,823	478,549	זקנה
637,715				4,634	633,081	נכות
707,480				2,056	705,423	שארים
62,490,483	628,924	6,771,829	17,905,509	544,438	36,639,783	סה"כ
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):						
450,127	85	104,252	47,731	18,887	279,172	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
1,772,957	397	239,850	132,593	22,388	1,377,729	תקבולים מדמי גמולים
138,379	31	62,925	75,423	-	-	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
567,185	7,085	163,708	164,811	2,850	228,731	העברות צבירה לקופה
413,177	1,259	62,161	130,203	4,583	214,971	העברות צבירה מהקופה
						תשלומים:
530,536	9,664	119,190	211,677	2,747	187,258	פדיונות
20	-	-	-	** (243)	263	אחרים

סך הכל	אחר*	קנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קנות פנסיה חדשות		
				כללית	מקיפה	
103				-	103	תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
67				-	67	פנסית זקנה
261				-	261	פנסית נכות
						פנסית שארים
7,526				1,000	6,526	תשלומים לפנסיונרים:
16,136				70	16,066	פנסית זקנה
7,939				60	7,879	פנסית נכות
						פנסית שארים
(256,348)	(1,350)	(23,015)	(25,751)	(1,701)	(204,531)	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):						
58,849	950	14,529	21,296	670	21,404	פעילים ולא פעילים
2,265				105	2,160	מקבלי קצבה
61,114	950	14,529	21,296	775	23,564	סה"כ
38,140			690	279	37,171	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):						
	0.05	0.90	0.70	0.46	0.21	פעילים
	0.64	0.86	0.73	0.74	0.46	לא פעילים
				0.50	0.50	מקבלי קצבה
			0.60	1.31	2.74	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים):
שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים):						
				(0.43)	(0.05)	מבוטחים
				-	(0.05)	זכאים קיימים לפנסיה
				(0.43)	(0.05)	פנסיונרים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** תקבולים בניכוי תשלומים בגין מבטח משנה.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים ל- 31 במרס 2016:

סך הכל	אחר*	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
חשבונות מנותקי קשר:						
65,512	237	2,662	51,308	144	11,161	מספר חשבונות
725,518	25,264	29,384	456,348	1,091	213,431	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
936	44	69	685	1	137	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.71	0.96	0.60	0.48	0.36	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח						
			102,468			מספר חשבונות
			187,016			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
			403			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
			0.85			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012.

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות בניהול החברה לשנת 2016:

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
					מקיפה	כללית	
מספר עמיתים:							
616,135	71	357	102,714	65,868	8,389	438,736	פעילים
823,793	1,303	-	63,530	231,645	19,176	508,139	לא פעילים
							מקבלי קצבה:
							<u>זכאים קיימים לפנסיה:</u>
30					-	30	זקנה
11					-	11	נכות
68					-	68	שאירים
							<u>פנסיונרים:</u>
2,363					215	2,148	זקנה
1,231					5	1,226	נכות
1,663					36	1,627	שאירים
1,445,294	1,374	357	166,244	297,513	27,821	951,985	סה"כ

מספר חשבונות עמיתים:							
684,446	71	357	126,474	110,419	8,389	438,736	פעילים
888,245	1,589	-	74,200	285,141	19,176	508,139	לא פעילים
1,572,691	1,660	357	200,674	395,560	27,565	946,875	סה"כ

נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):							
44,456,836	25,947	31,821	5,282,677	5,049,396	381,071	33,685,924	פעילים
23,548,630	631,702	-	2,575,217	13,379,442	195,643	6,766,626	לא פעילים
							<u>בגין מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:</u>
5,043					-	5,043	זקנה
5,295					-	5,295	נכות
16,386					-	16,386	שאירים
							<u>בגין מקבלי קצבה - פנסיונרים:</u>
668,034					66,137	601,897	זקנה
799,774					5,830	793,944	נכות
810,894					3,212	807,682	שאירים
70,310,892	657,649	31,821	7,857,894	18,428,838	651,893	42,682,797	סה"כ

נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח):							
1,638,061	17	22,008	362,228	158,751	41,291	1,053,766	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
8,181,035	1,838	31,782	1,131,808	763,769	132,201	6,119,637	תקבולים מדמי גמולים
725,580	28	21,105	218,785	485,662	-	-	תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
2,428,197	57,645	-	705,701	581,065	10,997	1,072,789	העברות צבירה לקופה
1,833,873	14,475	-	309,586	520,897	25,968	962,947	העברות צבירה מהקופה
							<u>תשלומים:</u>
2,053,261	33,007	-	429,626	850,951	8,038	731,639	פדיונות
942	-	-	-	-	(108)**	1,050	אחרים

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
					כללית	מקיפה	
							<u>תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:</u>
422					-	422	פנסיית זקנה
316					-	316	פנסיית נכות
1,171					-	1,171	פנסיית שארים
							<u>תשלומים לפנסיונרים:</u>
34,416					4,083	30,333	פנסיית זקנה
77,788					436	77,352	פנסיית נכות
34,333					260	34,073	פנסיית שארים
2,355,729	11,933	39	186,960	480,117	18,254	1,658,426	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (אלפי ש"ח):							
271,826	3,750	3	60,242	112,726	2,822	92,283	פעילים ולא פעילים
10,069					431	9,638	מקבלי קצבה
281,895	3,750	3	60,242	112,726	3,253	101,921	סה"כ
162,525		-		2,748	1,488	158,289	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים):							
	0.05	***-	0.86	0.66	0.44	0.20	פעילים
	0.59	-	0.83	0.68	0.74	0.46	לא פעילים
					0.61	0.50	מקבלי קצבה
		-		0.37	1.13	2.59	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים):
שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים):							
					(0.57)	(0.50)	מבוטחים
					-	(0.50)	זכאים קיימים לפנסיה
					(0.41)	(0.50)	פנסיונרים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** תקבולים בניכוי תשלומים בגין מבטח משנה.

*** פחות מ 0.01%.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים לשנת 2016:

סך הכל	אחר*	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
חשבונות מנותקי קשר:						
53,915	244	3,114	39,055	169	11,333	מספר חשבונות
630,338	10,508	43,409	388,212	2,186	186,024	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
3,391	114	418	2,353	13	493	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	1.12	0.95	0.55	0.60	0.27	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח						
			116,692			מספר חשבונות
			178,082			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
			1,735			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
			0.83			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012.

3.2. ניתוח התפתחויות ושינויים שחלו בקופות

תחום הפנסיה

הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

• שינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול בכמות העמיתים ומקבלי הקצבה של כ- 1%, לעומת גידול של כ- 21% בתקופה המקבילה אשתקד, עיקר הגידול בתקופה המקבילה אשתקד מיוחס למיזוג קרן הראל מנוף בתחילת שנת 2016.

מספר העמיתים הפעילים גדל בתקופת הדוח בכ- 6% לעומת גידול של כ- 23% בתקופה המקבילה אשתקד, עיקר הגידול בתקופה המקבילה אשתקד מיוחס גם הוא למיזוג קרן הראל מנוף בתחילת שנת 2016.

מספר העמיתים הלא פעילים ירד בתקופת הדוח בכ- 3.5% לעומת גידול של כ- 19% בתקופה המקבילה אשתקד, עיקר הגידול בתקופה המקבילה אשתקד מיוחס למיזוג קרן הראל מנוף בתחילת שנת 2016.

מספר מקבלי הקצבות גדל בתקופת הדוח בכ- 5% לעומת גידול של כ- 11% בתקופה המקבילה אשתקד, חלק מהגידול בתקופה המקבילה אשתקד (כ- 5%), הינו בשל מיזוג מנוף.

• שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ- 7% מסך של כ- 33.7 מיליארד ש"ח לסך של כ- 36.1 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ- 11% מסך של כ- 26 מיליארד ש"ח לסך של כ- 29 מיליארד ש"ח (כ- 9% מהגידול מיוחס למיזוג הראל מנוף).

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ- 2% מסך של כ- 6.8 מיליארד ש"ח לסך של כ- 6.6 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים בכ- 14% מסך של כ- 5.1 מיליארד לסך של כ- 5.8 מיליארד ש"ח (כ- 5% מהגידול מיוחס למיזוג הראל מנוף).

הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה גדלו בתקופת הדוח בכ- 4% מסך של כ- 2.2 מיליארד ש"ח לסך של כ- 2.3 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה בכ- 13% מסך של כ- 1.6 מיליארד לסך של כ- 1.8 מיליארד ש"ח.

הגידול בנכסים נטו בקרן בתקופת הדוח נובע מתנועת צבירה כספית חיובית נטו (גביה וניוד פנימה בניכוי פדיונות, תשלומי פנסיה וניוד החוצה) בסך של כ- 1.6 מיליארד ש"ח ומרווחי השקעות נטו (בניכוי דמי ניהול) בסך של כ- 0.7 מיליארד ש"ח.

• שינוי בדמי הגמולים

בתקופת הדוח גבתה הקרן סך של כ- 1.6 מיליארד ש"ח דמי גמולים לעומת סך של כ- 1.4 מיליארד ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ- 13%.

• שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ- 839 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 229 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 267%.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות מהקרן לסך של כ- 522 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 215 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 143%.

השפעת הניוד נטו על הקרן בתקופת הדוח, הינה סך של כ- 317 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 13.7 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

הניודים האמורים, בתקופת הדוח, כוללים שלוש פעימות של הוראת שעה בדבר איחוד חשבונות לא פעילים בין קרנות הפנסיה השונות.

- שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקרן לסך של כ- 204 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 187 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בתקופת הדוח, מושפע הן מכמות העמיתים בקרן, והן מיתרתם הצבורה של העמיתים שבחרו לפדות. הפדיונות מורכבים ממשכית כספי פיצויים בשל עזיבת עבודה וממשיכות של כספי חסכון טרם זמנם.

- שינוי בתשלומי פנסיה

בתקופת הדוח, הסתכמו תשלומי הפנסיה לסך של כ- 40 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 31 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ- 30%.

הגידול נובע מעליה במספר המבוטחים הזכאים לתשלומי פנסיה מהקרן.

- שינוי בעודף (גירעון) אקטוארי

הגירעון האקטוארי לכלל עמיתי הקרן הסתכם בתקופת הדוח ל- 0.04%, בתקופה מקבילה אשתקד ל- 0.05% ובשנת 2016 ל- 0.5%.

לפרטים נוספים ראה באור 3 בדוחות הכספיים של הקרן.

הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

- שינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול בכמות העמיתים ומקבלי הקצבה של כ- 11%, לעומת גידול של כ- 6% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר העמיתים הפעילים גדל בתקופת הדוח בכ- 34% לעומת גידול של כ- 19% בתקופה המקבילה אשתקד. במספר העמיתים הלא פעילים לא חל שינוי מהותי.

מספר מקבלי הקצבות גדל בתקופת הדוח בכ- 13% לעומת גידול של כ- 5% בתקופה המקבילה אשתקד.

- שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים ולא פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ- 8% מסך של כ- 577 מיליון ש"ח לסך של כ- 621 מיליון ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה גדלו בתקופת הדוח בכ- 4% מסך של כ- 75 מיליון ש"ח לסך של כ- 78 מיליון ש"ח.

הגידול בנכסים נטו בקרן בתקופת הדוח נובע מתנועת צבירה כספית חיובית נטו (גביה וניוד פנימה בניכוי פדיונות, תשלומי פנסיה, ניוד החוצה וחלקו של מבטח משנה) בסך של כ- 39.2 מיליון ש"ח ומרווחי השקעות נטו בניכוי דמי ניהול בסך של כ- 7.9 מיליון ש"ח.

- שינוי בדמי הגמולים

בתקופת הדוח גבתה הקרן סך של כ- 40 מיליון ש"ח דמי גמולים לעומת סך של כ- 22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

גידול של כ- 80% בתקופת הדוח לעומת תקופה המקבילה אשתקד (עיקר הגידול נבע מסיבה טכנית, עקב כניסת ממשק בעקבותיו חל עיכוב בקליטת הזכויות לעמיתים).

• שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ- 11 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול משנה לשנה נובע ברובו מהמשך הגברת מאמצי השיווק של החברה ומגידול ביתרות הצבורות הממוצעות של העמיתים.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות הצבירה מהקרן לסך של כ- 9 מיליון ש"ח לעומת כ- 5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וסך של כ- 26 מיליון ש"ח בשנת 2016.

השפעת הניוד נטו על הקרן, בתקופת הדוח, היתה חיובית בסך של כ- 2 מיליון ש"ח, לעומת תקופה מקבילה אשתקד השפעה שלילית של כ- 1.7 מיליון ש"ח.

• שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקרן לסך של כ- 2 מיליון ש"ח לעומת כ- 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וסך של כ- 8 מיליון ש"ח בשנת 2016.

השינוי בתקופת הדוח, מושפע הן מכמות העמיתים בקרן, והן מיתרתם הצבורה של העמיתים שבחרו לפדות. הפדיונות מורכבים ממשכית כספי פיצויים בשל עזיבת עבודה וממשיכות של כספי חסכון טרם זמנם.

• שינוי בתשלומי פנסיה

תשלומי הפנסיה בתקופת הדוח נותרו כמעט ללא שינוי מתקופה מקבילה אשתקד.

• שינוי בעודף (גירעון) אקטוארי

הגירעון האקטוארי, בתקופת הדוח הסתכם ל- 0.06% לכלל עמיתי הקרן, בתקופה המקבילה אשתקד הסתכם ל- 0.43% ובשנת 2016 הסתכם לכ- 0.57% למבוטחים ו 0.41% למקבלי הקצבה.

לפרטים נוספים ראה באור 3 בדוחות הכספיים של הקרן.

תחום הגמל - תגמולים, אישיות, פיצויים, מרכזיות לפיצויים, השקעה ומטרה אחרת

• שינוי במספר חשבונות העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול של כ- 18% במספר חשבונות העמיתים, לעומת גידול של כ- 22% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר חשבונות העמיתים הפעילים גדל בכ- 66% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ- 50% בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול בתקופת הדוח מיוחס לקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד, שנפתחה בינואר 2017.

מספר חשבונות העמיתים הלא פעילים קטן בכ- 0.2% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ-14% בתקופה המקבילה אשתקד.

• שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו גדלו בתקופת הדוח בכ- 1.6% מסך של כ- 19.1 מיליארד ש"ח לסך של כ-19.4 מיליארד ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים בכ- 13.4% מסך של כ- 16.4 מיליארד ש"ח לסך של כ- 18.5 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ- 2% מסך של כ- 5.1 מיליארד ש"ח לסך של כ- 5 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ- 21% מסך של כ-3.9 מיליארד ש"ח לסך של כ- 4.8 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ- 3% מסך של כ- 14 מיליארד ש"ח לסך של כ- 14.4 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים בכ- 11% מסך של כ- 12.4 מיליארד לסך של כ- 13.7 מיליארד ש"ח.

עיקר הגידול בתקופת הדוח נובע מרווחי תשואה.

• שינוי בתקבולים מדמי הגמולים

בתקופת הדוח הסתכמה הגביה לסך של כ- 267.4 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 133 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 101%.

עיקר הגידול בתקופת הדוח נובע מגידול בהפקדות כתוצאה מתיקון 190 ומהפקדות בקופת הראל גמל להשקעה מנובמבר 2016 ובקופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד, שנפתחה בינואר 2017.

• שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקופות לסך של כ- 342 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 171.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 99%.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות מהקופות לסך של כ- 264 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 131.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 101%.

השפעת הניוד נטו על נכסי הקופות בתקופת הדוח הינה סך של כ- 78 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 40.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

• שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מקופות הגמל לסך של כ- 230.4 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 221.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 4%.

תחום השתלמות• שינוי במספר חשבונות העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול של כ- 3.7% במספר חשבונות העמיתים, לעומת גידול של כ- 30% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר חשבונות העמיתים הפעילים קטן בכ- 0.1% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ- 23% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר חשבונות העמיתים הלא פעילים גדל בכ- 10.2% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ- 42.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

• שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו גדלו בתקופת הדוח בכ- 4.4% מסך של כ- 7.9 מיליארד ש"ח לסך של כ- 8.2 מיליארד ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים בכ- 33.7% מסך של כ- 5.1 מיליארד ש"ח לסך של כ- 6.8 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ- 1.2% מסך של כ- 5.3 מיליארד ש"ח לסך של כ- 5.2 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ- 23% מסך של כ- 3.5 מיליארד ש"ח לסך של כ- 4.3 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים גדלו בתקופת הדוח בכ- 16% מסך של כ- 2.6 מיליארד ש"ח לסך של כ- 3 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים בכ- 59% מסך של כ- 1.5 מיליארד ש"ח לסך של כ- 2.4 מיליארד ש"ח.

עיקר הגידול בתקופת הדוח נובע מגידול בהפקדות ומניוד נטו חיובי.

• שינוי בתקבולים מדמי הגמולים

בתקופת הדוח הסתכמה הגביה לסך של כ- 288.1 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 239.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 20.1%.

• שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ- 275 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 163.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 67%.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות מהקרן לסך של כ- 146.8 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 62.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 136%.

השפעת הניוד נטו על נכסי הקופות בתקופת הדוח הינה סך של כ- 128.3 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 101.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

• שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקופות הגמל לסך של כ- 159 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 119.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 33.4%.

3.3. שיעורי דמי הניהול בהתאם להוראות הדין

לימים 31 במרס 2017, 2016, ו- 31 בדצמבר 2016						שיעור דמי ניהול מהפקדה ושיעור שנתי דמי ניהול מנכסים שרשאים החברה לגבות לפי הוראות הדין:
אחר*	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
				מקיפה	כללית	
2% מנכסים	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	2% מנכסים	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	6% מהפקדה ו-0.5% מנכסים	פעילים
0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	לא פעילים:
2% מנכסים	1.05% מנכסים	2% מנכסים	1.05% מנכסים	1.05% מנכסים	0.5% מנכסים	מנותקי קשר**
2% מנכסים	1.05% מנכסים	2% מנכסים	1.05% מנכסים	0.6% מנכסים***	0.5% מנכסים	מקבלי קצבה

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום ההחלה (דצמבר 2015).

*** בהתאם לתקנון הקרן דמי הניהול ממי שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים. עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010 נגבים דמי ניהול בשיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

4. הוראות דין

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

הוראות דין

- ביום 28 במרץ 2017 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה (מקיפה), התשע"ז-2017, במסגרתן נקבעו הוראות לחישוב תשואה על נכסי הקרן ולשינוי הקצאת אגרות החוב המיועדות בקרן הפנסיה בחלוקה לקבוצות - מקבלי קצבה, עמיתים בני חמישים ומעלה ויתר העמיתים כד, שמתוך הנפקת האג"ח המיועדות לקרנות הפנסיה החדשות בשיעור של 30% מסך נכסי קרן הפנסיה, תקצה הקרן את האג"ח המיועדות בהתאם לחלוקה הבאה: 60% מהנכסים העומדים כנגד ההתחייבות לפנסיונרים (לא כולל זכאים קיימים), 30% מנכסי החוסכים בקרן הפנסיה שגילם בין 50 לגיל הפרישה והיתרה לשאר עמיתי הקרן. כמו כן, התקנות קובעות כי הממונה יהיה רשאי להגדיל את שיעור זקיפת התשואה בשל אגרות חוב מיועדות למקבלי קצבה בקרן (עד 85% מסך כל נכסי מקבלי הקצבה) אם מצא כי שיעור זקיפת אגרות החוב לעמיתים בגיל 50 ומעלה ולעמיתים אחרים עולה על מחצית האחוז בהשוואה לקרן אחרת וכי פער כאמור עלול להפר את האיזון הדמוגרפי בקרן, וכן כי עד יום 31 בדצמבר 2023 זקיפת תשואה לעמיתים בגיל 50 ומעלה תבוצע באופן זהה לזקיפת התשואה לעמיתים בני פחות מ-50. תחילתן של התקנות ביום 1 ביולי 2017.
- ביום 19 במרץ 2017 אושר צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ז-2017, בוועדת חוק, חוקה ומשפט. הצו הרחיב את תחולת המוצרים עליו הוא חל ונקבעו בו הוראות לעניין חובת הכרת הלקוח במקרים של התקשרות בחוזה ביטוח חיים ובפתיחת חשבון קופת גמל; הוראות לעניין רישום פרטי זיהוי של נהנה ושל תאגיד; הוראות לעניין בקרה שוטפת על התהליכים הנדרשים ואחר פעולות מקבל השירות; דיווחים נוספים על פעילות בחשבון או בחוזה ביטוח חיים או בקשר להלוואה; חובת בדיקה אל מול הרשימה המרוכזת של ארגוני טרור מוכרים; חובת גוף מוסדי לקבוע מדיניות, כלים וניהול סיכונים בעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור, וכן הוראות לעניין ניהול רישומים ושמירתם. תחילתו של הצו, לכשיפרסם כמחייב, שנה מיום פרסומו, והוא יחול גם לעניין חשבונות קיימים וחוזי ביטוח חיים שבתוקף ביום התחילה, למעט הסייגים המפורטים בצו.
- ביום 20 במרץ 2017 פורסמה טיוטת תיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי), התס"ט-2009, במסגרתה מוצע לקבוע כי הליך תחרותי יתקיים בין שמונה משתתפים לפחות, וכן מוצע לבטל את מגבלת 20% מסך העמלות לצד קשור ולקבוע כי משקיע מוסדי יוכל לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צד קשור ובלבד שהעמלה שתשולם בגין עסקאות אלה לא תעלה על העמלה שתשולם לזוכה בהליך התחרותי שאינו צד קשור. כמו כן, מוצע לקבוע כי עבור כל העסקאות תשולם לצד הקשור העמלה הזולה ביותר שהוצעה על ידי הזוכה בהליך תחרותי, ללא קשר למאפייני העסקה וכן כי רכישה ומכירה של ניירות ערך יכול שייעשו על ידי מי שבחר בו העמית לעניין זה, גם אם לא השתתף או השתתף ולא זכה בהליך תחרותי, ובלבד שהוצגו בפני העמית כל התנאים שלפיהם התקשרה החברה המנהלת עם הזוכים בהליך תחרותי כאמור.
- ביום 1 במרץ 2017 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה) (תיקון), התשע"ז-2017, המציעה לקבוע כי הגדרת קופת גמל תכלול את כל סוגי המוצרים הפנסיוניים כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), תשס"ה-2005, לרבות קופת גמל שהן קופות ביטוח, ולמעט קרן פנסיה ותיקה, קופת ביטוח מבטיחת תשואה וקופת גמל מבטיחת תשואה, באופן שיתאפשר תשלום עמלת הפצה בגינם ליועצים פנסיוניים, וכן כי עמלת הפצה אשר תשולם לבעל רישיון מהגוף המוסדי בגין עסקאות לגבי קופת גמל, תהיה בדרך של תשלום כספי בלבד, ולא בדרך של הטבות

אחרות. כמו כן, הטיוטה מציעה לקבוע אפשרות ליועץ לחתום על הסכמי הפצה עם חברה מנהלת בתנאים שונים לגבי קבוצות מוצר שונות (קופת גמל לקצבה, קופת גמל לתגמולים, קופת גמל אישית לפיצויים, קרן השתלמות, קופת גמל להשקעה).

- ביום 20 בפברואר 2017 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי)(תיקון), התשע"ו-2016, הקובעות כי לחוסכים לפנסיה תינתן אפשרות לנהל באופן אישי את חסכוניהם, ולבחור בעצמם את אפיקי ההשקעה הטובים להם, עד לתקרה של 5.2 מיליון ש"ח. התקנות מרחיבות את סוגי הכספים שניתן לנהל בקופת גמל בניהול אישי, ומסדירות, בין היתר, את אופן השקעת הכספים, דמי ניהול והוצאות שניתן לגבות מנכסי קופת הגמל בניהול אישי. כמו כן, התקנות קובעות כי חברה מנהלת תהיה רשאית להמשיך ולנהל כספים אשר הופקדו לפני תחילת תקנות אלו, בהתאם לקבוע בתקנות העיקריות.
- ביום 29 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, אשר מטרתו להעניק סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות שאינן בהסדר באמצעות העברת כספים מתקציב המדינה (כרית ביטחון), כדי למתן את השפעת השינויים בעקום הריבית על זכויותיהם של העמיתים בקרנות האמורות, בכפוף לעריכת שינויים בזכויות ובחובות של העמיתים בהן.
- ביום 25 בינואר 2017 פורסמה הצעת חוק בנק ישראל (תיקון מס' 4)(הוועדה ליציבות פיננסית), התשע"ז-2017, במסגרתה מוצע להקים ועדה ליציבות פיננסית שבראשה יעמוד נגיד בנק ישראל. הוועדה תפעל במטרה לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ופעילותה הסדירה, ולשם כך תקדם תיאום ושיתוף פעולה בין רשויות הפיקוח הפיננסיות – הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, הפיקוח על נותני שירותים פיננסיים, הפיקוח על מערכות תשלומים וניירות ערך, וכן בינן לבין בנק ישראל ומשרד האוצר ותביא לשיתוף פעולה ביניהן לשם תמיכה ביציבותה של המערכת הפיננסית ובפעילותה הסדירה. הצעת החוק מפרטת את תפקידיה של הוועדה, והרכבה, ומציעה לקבוע מנגנון קבלת החלטות.
- יום 16 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 20), התשע"ז-2017, במסגרתו נקבע איסור על חישוב עמלת הפצה בזיקה לשיעור דמי הניהול הנגבים מהעמית, וכן העונש בגין הפרת האיסור כאמור. תחילתו של החוק ביום 1 באפריל 2017.
- ביום 1 בינואר 2017 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, פרק י"ב: מס ריבוי דירות, במסגרתו נקבע כי עמית שחייב במס ריבוי דירות יהיה רשאי להפקיד תשלומים בקופת גמל להשקעה עד ליום 31 בדצמבר 2017 מעבר לתקרה של 70,000 ש"ח, אם מכר דירה שהייתה בבעלותו לפני יום 16 בדצמבר 2016 לרוכש תושב ישראל שיש לו לכל היותר דירה יחידה ותקרת ההפקדה לקופת הגמל תהיה עד 2.5 מיליון ש"ח או עד לתמורה בגין מכירת הדירה - לפי הנמוך מביניהם.
- ביום 1 בינואר 2017 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, פרק ג': פיצויי פיטורים, במסגרתו נקבע, כי סכומים שהופקדו לקופת גמל לקצבה על חשבון מרכיב הפיצויים העולים על תקרת הפיצויים, או שהופקדו על חשבון מרכיב ההשלמה לפיצויים העולים על תקרת ההשלמה לפיצויים, יראו אותם כהכנסת עבודה של העובד, במועד שבו שולמו לקופות הגמל. סכומים שאינם עולים על תקרות אלו, יראו אותם כהכנסה של עובד במועד שקיבל אותם. כמו כן, עובד שפרש ואשר עומד לזכותו סכום של עד 360,000 ש"ח או עד תקרת הפיצויים - לפי הגבוה, במרכיב הפיצויים בכל קופות הגמל לקצבה, בשל עבודתו אצל אותו מעביד, יראו בו כאילו הודיע למנהל, בעת פרישתו, על רצונו להמשיך ולהשאירם למטרת תשלום קצבה.
- ביום 1 בינואר 2017 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, פרק ב': חיסכון וסיוע לעצמאים, במסגרתו נקבעו המועדים והשיעורים, לפיהם יופקדו

תשלומים לקופת גמל לקצבה על ידי עצמאי בשל הכנסה חייבת, מנגנון לשליחת התראה בשל אי הפקדת תשלומים כאמור וסכום הקנס במידה ולא יופקדו התשלומים כאמור.

חוזרים

- ביום 3 במאי 2017 פורסמו חוזרים שעניינם הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות והוראות לניהול קרן חדשה, המחליפים חוזרים קודמים באותו נושא. החוזרים קובעים הוראות לאופן חישוב ההתחייבויות לפנסיונרים באופן שהמדידה תעשה מול התשואה שהושגה בפועל ביחס לריבית שנקבעה בחוזר, וכן הוראות לעניין אופן עדכון הפנסיה המשולמת לזכאים לקצבה לפי שיעור עודף או גירעון אקטוארי הנובעים מגורמים דמוגרפיים, לפי שיעור עודף או גירעון אקטוארי הנובע מתשואות ושינויים בשיעורי ריבית להיוון, ולפי שיעור שינוי המדד (עבור פנסיונרים ולגבי מקבלי קצבה קיימים). תחילתם של החוזרים ביום 1 בינואר 2018.
- כמו כן, באותו היום פורסם חוזר שעניינו הוראות לניהול קרן חדשה כללית, המתקן חוזר קודם באותו השם וקובע, בין היתר, הוראות לעניין דמי הניהול בקרנות פנסיה חדשות כלליות ולעניין הפנסיה שיקבלו שאירי המבוטח שבחר במסלול פנסיית יסוד. כמו כן, קובע החוזר הוראות לעניין עדכון הפנסיה המשולמת לזכאים לקצבה. הוראות החוזר חלות החל מיום 1 בינואר 2018.
- ביום 3 במאי 2017 פורסם חוזר, המתקן את החוזר הקיים בנושא משיכת כספים מחשבון של עמית שנפטר עם יתרה נמוכה. החוזר מרחיב את התחולה כך שיחול גם על חברות ביטוח וקרנות פנסיה, וקובע את המקרים בהם יאפשר גוף מוסדי משיכת כספים ללא המצאת צו ירושה או צו קיום צוואה. הוראות החוזר חלות מיום הפרסום.
- ביום 1 בפברואר 2017 פרסם הממונה תיקון לחוזר מסמך הנמקה, בו נקבעו הוראות שונות לעניין מועדי התחילה, ובהן, כי החובה החלה על גוף מוסדי להעביר מידי שנה, עד ליום 15 באפריל, לסוכן ביטוח פנסיוני מידע על גובה התגמול שלו הוא זכאי עבור שיווק המוצרים של הגוף המוסדי, תחל מיום פרסום התיקון דחיית מועד תחילתן של ההוראות לעניין קופת גמל להשקעה ליום 1 ביולי 2017, וכן הוראות פרטניות לעניין הליכים הנוגעים לקופת גמל להשקעה בתקופה שבין 1 בינואר 2017 ועד ליום 1 ביולי 2017.
- ביום 29 בספטמבר 2016 פרסם הממונה תיקון לחוזר שעניינו הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל. בחוזר מוסדר הליך העברת הכספים של עמית אגב הצטרפותו לקרן פנסיה מקרן פנסיה אחרת שבה הוא מוגדר "עמית לא מפקיד" במסגרת איחוד חשבונות קיימים בקרן פנסיה. כמו כן, נקבעו במסגרת החוזר הוראות ומועדים לצירוף עמיתים חדשים לקרן פנסיה ולקופת גמל לרבות לקרן ברירת מחדל, וכן נקבע כי על חברה מנהלת לאפשר הצטרפות מקוונת באמצעות אתר האינטרנט שלה. תחילתו של החוזר ביום 1 ביוני 2017.
- ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה תיקון נוסף לחוזר הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל, במסגרתו נקבע, כי אם עמית לא הודיע, לאחר שנשלחה אליו הודעה בעניין, כי הוא מבקש שלא להעביר לקרן הפנסיה הקולטת כספים הרשומים לזכותו בקרנות הפנסיה שבהן הוא עמית לא מפקיד, תעביר החברה המנהלת של הקרן הקולטת לקרנות הרלוונטיות בקשה להעברת הכספים. עוד נקבע, כי החברה המנהלת אינה רשאית להתנות צירוף של עמית בקבלת מסמכים או נתונים נוספים שאינם מפורטים בטופס הצטרפות ושאין חלק מהליך החיתום הרפואי. תחילתו של החוזר נותרה ביום 1 ביוני 2017.
- ביום 29 בספטמבר 2016 פרסם הממונה חוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי, אשר מתקן ומבטל את החוזר הקיים בנושא, ומחיל את הוראות החוזר גם על קופת גמל להשקעה. תחילתו של החוזר ביום הפרסום.
- ביום 1 בפברואר 2017 פורסם תיקון לחוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי,

במסגרתו נערכו תיקונים לעניין מתכונת דוח שנתי מקוצר למבוטח בביטוח חיים ואובדן כושר עבודה שאינו כולל רכיב חיסכון (בקשר להוראות מעבר לשנת 2015), וכן לעניין אישור מס המצורף לדוח השנתי המקוצר. החוזר חל לגבי מוצרי החיסכון הפנסיוני וביטוח חיים שהיו בתוקף במהלך התקופה שבגינה מתבצע הדוח, כולה או חלקה, ותחילתו בדוח השנתי לעמית בגין שנת 2016.

- ביום 31 באוגוסט 2016 פרסם הממונה חוזר שעניינו כללים לתפעול מוצר פנסיוני, הקובע הוראות לעניין דיווח סוכן ביטוח פנסיוני לגוף המוסדי, באמצעות ממשק דמי סליקה בדבר הצורך להפחית את דמי הניהול לעמית עקב קבלת דמי סליקה על-ידי הסוכן, לעניין אופן ביצוע ההפחתה והצגת המידע לעמית, ולעניין הפחתת עמלת ההפצה לסוכן. הוראות החוזר יחולו החל מיום 1 בינואר 2017.

- ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה תיקון נוסף לחוזר כללים לתפעול מוצר פנסיוני, אשר דוחה את מועד העברת הדיווח על דמי הסליקה ששולמו לסוכן בשל חודשים ינואר-דצמבר 2016 ליום 1 ביולי 2017, ואת מועד הפחתת דמי הסליקה שדווחו כאמור, ליום 15 באוגוסט 2017. עוד קובע החוזר, כי הדיווח לעמיתים בגין החוזר סכום ההפחתה יבוצע במסגרת מכתב נלווה לדיווח בגין הרבעון השלישי של שנת 2017, וכי ביום ה-15 ביולי 2017 יעביר הסוכן דיווח על דמי סליקה ששולמו לו בשל חודשים ינואר-יוני 2017.

- ביום 13 במרס 2016 פרסם הממונה חוזר הקובע הוראות לעניין בחירת קופת ברירת מחדל ואת התנאים הנדרשים מחברה מנהלת של קופת גמל המצרפת עמיתים בהתאם להוראות סעיף 20(ב) לחוק קופות הגמל. במסגרת החוזר נקבע כי צירוף לקופת גמל ייעשה בבחירה אקטיבית של העובד בקופת הגמל או באמצעות המעסיק לקופת גמל שנבחרה על ידו בהתאם לסעיף 20(ב) לחוק קופות הגמל וככל שלא נבחרה על ידי העובד קופת גמל ולא נבחרה על ידי המעסיק קופת גמל בהתאם לסעיף 20(ב) לחוק קופות הגמל, יצרף המעסיק את העובד לקופת הגמל שתבחר על ידי הממונה. עוד קובע החוזר כי דמי הניהול שיוצעו על ידי קרנות הפנסיה הנבחרות יהיו בתוקף למשך 10 שנים ממועד ההצטרפות לקרן. קרנות הפנסיה ייבחרו על ידי הממונה אחת לשלוש שנים החל מיום 1 בספטמבר 2016. בנוסף, נקבע כי בחירת קופת ברירת מחדל על ידי מעסיק או ארגון עובדים תיעשה לפי הליך תחרותי בהתאם לקריטריונים שנקבעו על ידה. הסדרי ברירת מחדל קיימים יישארו בתוקף עד מרס 2019 לכל המאוחר. בטיטות תיקון לחוזר העברת כספים לקופות גמל מיום 1 בפברואר 2017 נקבע כי הוראת המעבר כאמור לעניין הסדרי ברירת מחדל קיימים, תתקיים רק אם שיעורי דמי הניהול שנקבעו בהסכם או נגבים מכוחו אינם עומדים על שיעורי דמי הניהול המרביים הקבועים בהוראות הדין.

בעקבות פרסום החוזר, הוגשה ביום 21 באפריל 2016 עתירה לבג"צ מטעם התאחדות חברות הביטוח למתן צו על תנאי וצו ביניים. הטענות שנטענו מטעם התאחדות חברות הביטוח לא התקבלו במסגרת פסק הדין שניתן בעתירה אולם נקבע בהתאם להסכמת הממונה בנושא כי קרנות הפנסיה שיבחרו על ידי הממונה בהליך התחרותי הראשון, ייבחרו אחת לשנתיים במקום אחת לשלוש שנים. בעקבות פסק הדין כאמור פרסם הממונה תיקון לחוזר וכן את ההנחיות החדשות לעניין הליך קביעת קרנות ברירת המחדל.

ביום 1 באוגוסט 2016 פרסם הממונה כי הקרנות שנבחרו הינן קרן הפנסיה של מיטב דש גמל ופנסיה בע"מ אשר תגבה דמי ניהול בשיעור של 0.01% מהצבירה ו- 1.31% מההפקדות וקרן הפנסיה של הלמן אלדובי קופות גמל ופנסיה בע"מ אשר תגבה דמי ניהול בשיעור של 0.001% מהצבירה ו- 1.49% מההפקדות. בהתאם להוראות החוזר, קרנות הפנסיה החלו לשמש כקרנות ברירת מחדל נבחרות ביום 1 בנובמבר 2016.

יישום החוזר עלול להשפיע על דמי הניהול הנגבים מעמיתים. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך את ההשפעה הכוללת של יישום חוזר זה.

ביום 1 בפברואר 2017 פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר הוראות לעניין בחירת קופת גמל, המציעה לקבוע כי תשלומים שהופקדו לחשבון חברה מנהלת בשל עובד שלא מילא טופס הצטרפות ושהתשלומים בגינו לא הועברו

מכח הסכם ברירת מחדל בהתאם לקבוע בחוזר, יושבו למעסיק באופן מיידי. כמו כן, מוצע לקבוע כי החרגת הוראות הטיוטה לגבי הסכם ברירת מחדל שהיה בתוקף במועד פרסומו של החוזר ועד לתום תקופת ההסכם אך לא יאוחר מיום 31 במרץ 2019, תחול רק אם שיעורי דמי הניהול שנקבעו בהסכם כאמור או נגבים מכוחו לגבי עובד מסוים, אינם שיעור דמי הניהול המרביים הקבועים בהוראות הדין.

- ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה חוזר שעניינו ליווי פיננסי, אשר קובע כללים שיחולו על גוף מוסדי שמממן פרויקט בנייה בשיטת ליווי פיננסי. במסגרת החוזר נקבעו הוראות לעניין הנפקת פנקס שוברי תשלום בגין כל דירה בפרויקט אשר ישמשו לכל תשלום אותו עתיד הרוכש לשלם בגין מחיר הדירה; הוצאת ערבות בנקאית על ידי הגוף המוסדי בגין הסכום ששולם באמצעות שובר התשלום המקורי או מתן בטוחה אחרת, ופרטים שיכללו בהסכם ליווי. כמו כן, החוזר קובע כי בעסקאות בהן נטל גוף מוסדי חלק במימון פרויקט בשיטת ליווי פיננסי, תוך כדי שיתוף פעולה עם צד שלישי, רשאי הגוף המוסדי שלא לבצע את הפעולות האמורות בחוזר, ובלבד שווידא כי פעולות אלה בוצעו במלואן על ידי צד שלישי. הוראות החוזר חלות החל מיום הפרסום.

בהמשך לחוזר, ביום 30 במרץ 2017 פרסם חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות) (תיקון מס' 9), התשע"ז-2017, במסגרתו נקבע כי הלוואה לרכישת דירה וליווי פיננסי יוכלו להינתן גם על ידי מבטח, וכן נקבע, בין היתר, כי הבטוחה שעל המוכר ליתן לקונה עם קבלת תשלום עבור הדירה, לא תכלול את רכיב המע"מ, וכי במקרה של מימוש הבטוחה יושב סכום המע"מ לקונה באמצעות התאגיד הבנקאי או המבטח על-ידי קרן ייעודית שתוקם לשם כך.

- ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה חוזר המתקן את חוזר מעורבות גוף שאינו בעל רישיון בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו ביטוח קבוצתי. במסגרת התיקון נקבע, כי בשיווק מוצר ביטוח מסוג ביטוח נסיעות לחו"ל שאינו כולל החרגות בשל חיתום רפואי ושתקופת הביטוח בו לא עולה על 30 יום, לא יחולו ההגבלות הקיימות בעת הפניית לקוחות פוטנציאליים לגוף מפוקח, שעניינן בעיקר הגבלת פרטי המידע אודות הלקוח שהגוף החיצוני רשאי למסור לגוף המפוקח ואיסור מסירת מידע בדבר תנאי מוצר הביטוח וטיבו ללקוח. תחילתו של החוזר לעניין שיווק ביטוח נסיעות לחו"ל- החל מיום 1 בנובמבר 2017.

טיוטות חוזרים

- ביום 6 באפריל 2017 פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים, במסגרתה מוצע להרחיב את אפשרויות ההשקעה של הגופים המוסדיים ולאפשר למשקיעים המוסדיים להיכנס לתחום ההלוואות הקמעונאיות למשקי בית באמצעות השקעה בחברות העוסקות במתן אשראי למשקי בית שהינן צדדים קשורים. חלקו היחסי של המשקיע המוסדי בשווי ההלוואות שתעמיד חברת האשראי יהיה עד 49 אחוזים, וחלקו של הגוף המוסדי לא יפחת מ-20 אחוזים, וסכום הלוואה יוגבל ל- 50,000 ש"ח.

- ביום 23 באפריל 2017 פרסמה טיוטת מסמך עקרונות להערות הציבור בעניין מתן סיוע ממשלתי להגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי, לפיה מוצע לקבוע, בין היתר, כי תוקם ועדה למתן סיוע ממשלתי לבעלי שליטה בחברות שיעסקו במתן אשראי קמעונאי, אשר יינתן בדרך של הלוואה בגובה 15 מיליון ש"ח, אשר תהפוך למענק בהתקיים התנאים הקבועים במסמך ובהם עמידה בהעמדת הלוואות קמעוניות בסכומים ובמועדים הקבועים במסמך, ובהם העמדת הלוואות בסכום כולל של 600 מיליון ש"ח בתוך שנתיים, והלוואות בסך כולל מיליארד ש"ח בתוך 3 שנים.

- ביום 2 באפריל 2017 פרסם הממונה טיוטת תיקון לחוזר דמי ניהול במכשיר החיסכון הפנסיוני, המציעה לקבוע כי גוף מוסדי יהיה רשאי להציע דמי ניהול הנמוכים משיעור או מסכום דמי הניהול המרביים הקבועים לפי דין רק אם ההצעה האמורה תהיה תקפה במהלך שבע שנים לפחות, וכן הוראות המציעות לשנות את אפשרויות העלאת דמי ניהול לפני תום תקופת ההנחה בדמי ניהול ואת אופן ומועד ההודעה על העלאה כאמור.

- ביום 1 במרץ 2017 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה משיכת כספים מקופת גמל, אשר מטרתה לקבוע הוראות לעניין הליך הטיפול בבקשה למשיכת כספים שלא בדרך של קצבה, ובכלל זה לעניין הטפסים והמסמכים הנדרשים מהעמית, לעניין משך הטיפול בבקשה (לרבות טיפול בבקשה שאינה תקינה), ולעניין אופן הגשת בקשה למשיכת כספים.

הנחיות והבהרות

- ביום 1 בינואר 2017 פרסם הממונה טיוטת עמדת ממונה שעניינה גביית דמי ניהול בהלוואות, המציעה להבהיר כי גבייה של דמי טיפול מלווה ספציפי, בקשר להוצאות שנגרמו מהקמת הלוואה או מהטיפול בה, אסורה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, שכן היא מהווה קבלת טובת הנאה בקשר עם ניהול כספי החוסכים מעבר להוצאות ודמי טיפול שנקבעו בחוק. זאת, לרבות במקרה שבו לווה משלם כספים בעצמו, ישירות לצד שלישי הנותן שירותים לגוף המוסדי. לפיכך הטיוטה מורה כי גופים מוסדיים יחדלו מגביית כספים עבור העמדת הלוואות מכל סוג או עבור הטיפול בהן, ולא יאפשרו גביית כספים אלו על ידי צד שלישי.

5. התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה

ככלל, מתאפיין תחום חיסכון ארוך הטווח במסגרתו פועלת החברה, ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות הממונה. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.1 בפרק הראשון לדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת 2016.

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

5.1. כללי

הרבעון הראשון של 2017 לווה בצמיחה חיובית מתואמת בין אזורים מרכזיים בעולם. שווקי המניות העיקריים בעולם היו חיוביים במהלך הרבעון ומדד מנהלי הרכש הגלובלי המשיך לעלות. לראשונה מזה כשנתיים, הגופים המרכזיים בכלכלה העולמית ביצעו עדכון קל כלפי מעלה בתחזיות הצמיחה שלהן לשנים הקרובות.

בארה"ב הסנטימנט החיובי בשווקים הפיננסיים נמשך מאז סוף שנת 2016, עם היבחרו של דונלד טראמפ לנשיאות, והתבטא בעליית מדדי המניות המובילים. במרץ 2017 הבנק המרכזי ביצע העלאת ריבית ראשונה לשנת 2017. שיעור האבטלה המשיך לרדת ברבעון הראשון, אך נרשמה האטה בצריכה הפרטית. על פי האומדן הראשוני, הצמיחה ברבעון הראשון עמדה על 0.7% בשיעור שנתי בלבד.

הנתונים מגוש האירו היו חיוביים ברובם, והצביעו על המשך שיפור בכלכלה; ירידה באבטלה, שיפור בסנטימנט החברות ומשקי הבית והתרחבות הצריכה. על פי האומדן הראשוני הצמיחה ברבעון הראשון עמדה על 1.8% בשיעור שנתי.

גם השווקים המתעוררים רשמו שיפור יחסי בביצועיהם, עם התייצבות יחסית לצד עליות מתונות שנרשמו במחירי מרבית חומרי הגלם בעולם. ברבעון הראשון בסין הצמיחה האיצה קלות ל-6.9% במהלך ארבעת הרבעונים האחרונים.

5.2. התפתחויות במשק הישראלי

האינדיקטורים הראשוניים לרבעון הראשון של 2017 ממשיכים להצביע על צמיחה חיובית, עם שיפור בתעשייה, במסחר, בתיירות וביצוא השירותים. נתוני שוק העבודה המשיכו להיות חיוביים, כאשר שיעור האבטלה נותר ברמתו הנמוכה ההיסטורית.

5.3. שוק המניות

שווקים המניות העולמיים רשמו עליות במהלך הרבעון הראשון של 2017. מדד MSCI העולמי עלה ב-7% והמדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-11%.

בישראל מדד ת"א 125 (שהחליף את מדד ת"א-100 ב-9 בפברואר 2017), ירד ב-2% במהלך הרבעון הראשון, בהשפעת המשך הירידות בענף התרופות. מנגד, מדד ת"א 90 (שהחליף את מדד ת"א-75 ב-9 בפברואר 2017) עלה ב-8% בהובלת עליות בענפי הביטוח והנדל"ן.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.6 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון, עלייה של כ-30% בהשוואה למחזור הממוצע בכל שנת 2016. יחד עם זאת, השינוי המשמעותי בהרכבי מדד המניות העיקריים בבורסה בתחילת פברואר 2017 תרם רבות לגידול במחזורים.

5.4. שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה ב-0.6% במהלך הרבעון הראשון של 2017, תוך כדי עלייה של 1.5% במדד אג"ח הקונצרני. מדד אג"ח הממשלתיות עלה ב-0.1% במהלך הרבעון כאשר 0.6% עלייה במדד הממשלתי השקלי, קוֹזֵז בחלקו עם ירידה של 0.6% בממשלתי הצמוד.

מחזור המסחר היומי באג"ח עמד על 4.0 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון של 2017, עלייה של 6% לעומת המחזור הממוצע בשנת 2016, אך ירידה של 8% בהשוואה למחזור היומי הממוצע ברבעון המקביל אשתקד.

5.5. קרנות נאמנות

קרנות הנאמנות רשמו גיוסים נטו של כ-3.2 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון של 2017, זאת לאחר כ-19.5 מיליארד ש"ח פידיונות ב 2016. בלטו לחיוב גיוסים בקרנות הנאמנות המתמחות במניות (1.9 מיליארד ש"ח) וקרנות המתמחות באג"ח (4.8 מיליארד ש"ח). מנגד, בלטו לשלילה פדיונות נטו בקרנות השקליות (מינוס 1.6 מיליארד ש"ח) והכספיות (מינוס 1.7 מיליארד ש"ח).

5.6. מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בתחום עמדו בסוף הרבעון הראשון של 2017 על 92.4 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-3% בהשוואה לסוף 2016 (95.3 מיליארד ש"ח). בלטו לשלילה במהלך הרבעון תעודות הסל על מניות בארץ שרשמו פדיונות של 2.9 מיליארד ש"ח.

5.7. שוק המט"ח

השקל התחזק במהלך הרבעון הראשון של 2017 ב-4.2% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל. התחזקות השקל נתמכה מהמשך העודף הגבוה בחשבון השוטף במאזן התשלומים, גידול בהשקעות הזרות וכתוצאה מריבית ריאלית גבוהה יחסית לחו"ל, וזאת למרות האצה יחסית ברכישות המט"ח של בנק ישראל במהלך הרבעון. במהלך הרבעון השקל התחזק ב-4.0% מול האירו (לרמה של 3.8822 שקל-לאירו), וב-5.5% מול הדולר (לרמה של 3.632 שקל-לדולר).

5.8. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע, האינפלציה הסתכמה במהלך 12 המדדים האחרונים (עד פברואר 2017) ב-0.4% לאחר שירדה ב-0.2% במהלך הרבעון הראשון. סעיפי התחבורה והתקשרות וההלבשה-וההנעלה, היו הגורמים העיקריים שתרמו לירידה במדד במהלך הרבעון (מדד ידוע), שקוֹזֵז חלקית עם עלייה בסעיפי הפירות-והירקות ואחזקת-הדירה.

5.9. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה 0.1% ללא שינוי גם במהלך הרבעון הראשון של 2017, ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. למרות הצמיחה המהירה יותר והצריכה הפרטית החזקה, הנימוקים להשאת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה, שנותרה נמוכה מיעד בנק ישראל, וחוזקו של השקל.

מגמות והתפתחויות במשק ובשוק ההון

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	<p>על פי המדד האחרון הידוע, האינפלציה הסתכמה במהלך 12 המדדים האחרונים (עד פברואר) ב-0.4% לאחר שירדה ב-0.2% במהלך הרבעון הראשון. סעיפי התחבורה-והתקשרות וההלבשה-וההנעלה, היו הגורמים העיקריים שתרמו לירידה במדד במהלך הרבעון (מדד ידוע), שקוזזו חלקית עם עלייה בסעיפי הפירות-והירקות ואחזקת-הדירה. במהלך הרבעון הראשון הציפיות לאינפלציה עלו קלות בטווחים של עד 5 שנים, אך ירדו בטווחים הארוכים יותר.</p> <p>לאור הערכה לאינפלציה נמוכה בשנה הקרובה - פעלה חטיבת ההשקעות לצמצום המרכיב העודף של צמודי מדד על נכסים לא צמודים, באמצעות אג"ח ממשלתיות, קונצרניות ועסקאות אשראי.</p>
שער החליפין של השקל	<p>השקל התחזק במהלך הרבעון הראשון של 2017 ב-4.2% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל. התחזקות השקל נתמכה מהמשך העודף הגבוה בחשבון השוטף במאזן התשלומים, גידול בהשקעות הזרות וכתוצאה מריבית ריאלית גבוהה יחסית לחו"ל, וזאת למרות רכישות המט"ח של בנק ישראל במהלך הרבעון. במהלך הרבעון השקל התחזק ב-4.0% מול האירו (לרמה של 3.8822 שקל-לאירו), וב-5.5% מול הדולר (לרמה של 3.632 שקל-לדולר).</p> <p>חשיפת המט"ח בתיקים הוגדלה מעט במהלך הרבעון, לנוכח התחזקות השקל וההערכות כי העלאת ריבית בארה"ב עשויה לגרום לפיחות בשקל בטווח הקצר, ולמרות ההערכה שבטווח הארוך הלחצים להמשך התחזקות של השקל יימשכו בשל השפעת הגז הטבעי, הנפקות של חברות ישראליות בחו"ל והשקעות זרות בישראל.</p>
התפתחות שעורי ריבית	<p>ריבית בנק ישראל נותרה 0.1% ללא שינוי גם במהלך הרבעון הראשון של 2017, ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. למרות הצמיחה המהירה יותר והצריכה הפרטית החזקה, הנימוקים להשארת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה, שנתרה נמוכה מיעד בנק ישראל, וחוזקו של השקל. עקום התשואות הממשלתי השקלי נותר כמעט ללא שינוי במהלך הרבעון. העקום הממשלתי הצמוד עלה קלות בטווחים של עד 5 שנים, אך ירד בטווחים הארוכים יותר. במהלך הרבעון שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.</p>
ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו	<p>בסוף הרבעון הראשון של 2017 הגירעון במהלך 12 החודשים האחרונים עמד על כ-2.2 אחוזים מהתוצר, נמוך מיעד הגירעון של 2.9% לסוף שנת 2017. הגירעון המצטבר בסוף הרבעון הראשון עמד על 2.4 מיליארד ש"ח, לעומת עודף של 900 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בשל גידול בהוצאות משרדי הממשלה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. בסיכום הרבעון הראשון נותר עודף של כ-1.6 מיליארד ש"ח בהכנסות ממסים, זאת בהשוואה לתחזית הגבייה (כ-1.2 מיליארד ש"ח מתוך זה הוא מגביה חד פעמית).</p> <p>מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה, מגמה שצפויה להימשך גם ברבעונים הבאים של שנת 2017.</p>

נושא	תיאור פעולות החברה
שוק המניות	<p>שווקים המניות העולמיים רשמו עליות במהלך הרבעון הראשון של 2017. מדד MSCI העולמי (ברוטו) עלה ב-7% (במונחים דולריים) והמדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה ב-11% (במונחים דולריים).</p> <p>בישראל מדד ת"א 125 (שהחליף את מדד ת"א-100 ב-9 בפברואר), ירד ב-2% במהלך הרבעון הראשון, בהשפעת המשך הירידות בענף התרופות. מנגד, מדד ת"א 90 (שהחליף את מדד ת"א-75 ב-9 בפברואר) עלה ב-8% בהובלת עליות בענפי הביטוח והנדל"ן.</p> <p>מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.6 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון הראשון, עלייה של כ-30% בהשוואה למחזור הממוצע בכל 2016. יחד עם זאת, השינוי המשמעותי בהרכבי מדד המניות העיקריים בבורסה בתחילת פברואר תרם רבות לגידול במחזורים.</p> <p>במהלך הרבעון שמרה החברה על רמת החשיפה למניות ללא שינוי מהותי, וזאת לנוכח רמות המחירים הגבוהות בשוקי המניות הנתמכת על-ידי נתוני מקרו חיוביים ואופטימיות לשיפור ברווחיות החברות.</p>
אג"ח קונצרני ומוצרי חוב	<p>מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות בארץ ובחו"ל הצטמצמו במהלך הרבעון, בהשפעת האופטימיות לגבי צמיחת הכלכלה העולמית, והריביות הנמוכות בעולם המפותח. במהלך הרבעון צומצמה החשיפה לאג"ח קונצרני סחיר בארץ ובחו"ל, והוגדלה ההשקעה באשראי לא סחיר, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, מגבלות החשיפה לתאגיד, לקבוצת תאגידים ולקבוצות דירוג ומגבלות נוספות אשר אושרו בדירקטוריון החברה.</p>
מוצרי מדדים	<p>החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידי החברה וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>
נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים	<p>החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.</p>
השקעות אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות	<p>במהלך הרבעון, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות באשראי, תשתיות, השקעות פרטיות ונדל"ן, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה ופיזור גבוה.</p>

6. אירועים בסביבה העסקית של החברה

מוצר חדש - קופת גמל לחיסכון לילד

בהתאם להזמנה להציע הצעות לבחירת קופות גמל כמנהלי כספי החיסכון ארוך הטווח בתכנית חיסכון לכל ילד שפרסם משרד החשכ"ל, הגישה החברה, את מועמדותה. ביום 8 בנובמבר הודיעה ועדת המכרזים על זכייתה של החברה במכרז. בהתאם לכך, פעלה החברה לקבלת האישורים הנדרשים לצורך הקמת קופת גמל להשקעה לחיסכון לילד ונערכה לקראת תחילת פעילות בנושא החל מחודש ינואר 2017.

7. אירועים החורגים ממהלך העסקים הרגיל של החברה

בחודש ינואר 2016 מוזגה מנוף לתוך החברה ופורקה ללא חיסול וקרן הפנסיה "הראל מנוף פנסיה" שהיתה בניהולה של מנוף מוזגה לתוך קרן הפנסיה "הראל גילעד" ושמה החדש לאחר המיזוג הינו "הראל פנסיה".

בחודש אוקטובר 2016 בוצע מיזוג במסגרתו מוזגה הראל גמל לתוך החברה וחוסלה ללא פירוק (במסגרת הליך המיזוג שונה שמה של החברה ביום 12 בספטמבר 2016 להראל פנסיה וגמל בע"מ). המיזוג אושר ביום 5 באוקטובר 2016 שהוא יום העסקים הראשון בחודש אוקטובר. קופות הגמל שבניהולה של הראל גמל הועברו לניהול החברה. כל תקנוני הקרנות והקופות המנוהלות על ידי החברה תוקנו כך ששם החברה המנהלת תוקן להראל פנסיה וגמל בע"מ.

8. תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים

לעניין זה, ראה סעיף 3.14 לדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת 2016.

9. נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בדוח הסקירה. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

10. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

דודי לייזנר
מנכ"ל

תאריך: 22 במאי, 2017

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מנכ"ל מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 במאי 2017

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל, סמנכ"ל כספים מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 במאי 2017

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה וגמל בע"מ
(לשעבר: הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ)

תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 31 במרס 2017
(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
	תמצית דוחות כספיים ביניים
3	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
4	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
5	תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים
6	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
8	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
9	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל פנסייה וגמל בע"מ (לשעבר: "הראל ניהול קרנות פנסייה בע"מ")

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסייה וגמל בע"מ (לשעבר: "הראל ניהול קרנות פנסייה בע"מ") (להלן - "החברה"), הכולל את תמצית הדוח על המצב הכספי ביניים ליום 31 במרס 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

22 במאי 2017

31 בדצמבר		31 במרס		ביאור	
2016	2016	2017	2017		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
16,677	17,491	16,745			נכסים
228	789	106			נכסים בלתי מוחשיים
216,263	196,246	218,790			נכסי מסים נדחים
56	59	53			הוצאות רכישה נדחות
9,198	3,380	10,442			רכוש קבוע
31,351	11,918	26,346			נכסי מסים שוטפים
273,773	229,883	272,482			חייבים ויתרות חובה
				9	השקעות פיננסיות
73,742	80,862	101,856			נכסי חוב סחירים
172	182	170			נכסי חוב שאינם סחירים
2	2	2			אחרות
73,916	81,046	102,028			סך כל השקעות פיננסיות
30,925	5,706	19,448			מזומנים ושווי מזומנים
378,614	316,635	393,958			סך כל הנכסים
				6	הון
11,714	9,990	11,714			הון מניות
68,360	59,663	68,360			פרמיה על מניות
5,962	6,610	5,788			קרנות הון
230,443	199,515	236,117			עודפים
316,479	275,778	321,979			סך כל ההון
62,135	40,857	71,979			התחייבויות
					זכאים ויתרות זכות
378,614	316,635	393,958			סך כל ההון וההתחייבויות
רם גבל	דודי לידנר	מישל סיבוני			
סמנכ"ל כספים	מנכ"ל	יו"ר הדירקטוריון			

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 22 במאי 2017

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		ביאור
	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
283,964	61,773	90,262	הכנסות
27,830	-	28,683	דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
(27,830)	-	(28,683)	דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
283,964	61,773	90,262	
16,038	3,129	5,489	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
2,712	195	813	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
148	76	-	הכנסות אחרות
302,862	65,173	96,564	סך כל ההכנסות
111,927	26,056	37,502	הוצאות
154,177	35,625	50,189	עמלות והוצאות שיווק
58	8	73	הנהלה וכלליות מימון
266,162	61,689	87,764	סך כל ההוצאות
36,700	3,484	8,800	רווח לפני מסים על הכנסה
(13,033)	(1,114)	(3,126)	מסים על הכנסה
23,667	2,370	5,674	רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		ביאור
	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
23,667	2,370	5,674	רווח לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(129)	777	767	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(1,943)	(384)	(1,047)	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
778	(118)	106	7 סך כל הרווח (הפסד) הכולל האחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
22,373	2,645	5,500	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
11,714	68,360	775	3,496	1,691	230,443	316,479
-	-	-	-	-	5,674	5,674
-	-	767	-	-	-	767
-	-	(1,047)	-	-	-	(1,047)
-	-	106	-	-	-	106
-	-	(174)	-	-	-	(174)
11,714	68,360	601	3,496	1,691	236,117	321,979

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2017

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתאיחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 במרס 2017

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
9,990	39,687	1,047	2,183	1,691	193,185	247,783
-	19,976	101	1,313	-	3,960	25,350
-	-	-	-	-	2,370	2,370
-	-	777	-	-	-	777
-	-	(384)	-	-	-	(384)
-	-	(118)	-	-	-	(118)
-	-	275	-	-	-	275
9,990	59,663	1,423	3,496	1,691	199,515	275,778

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה אלפי ש"ח	קרנות הון אחרות אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
9,990	39,687	1,047	2,183	1,691	193,185	247,783
1,724	28,673	1,022	1,313	-	63,591	96,323
-	-	-	-	-	23,667	23,667
-	-	(129)	-	-	-	(129)
-	-	(1,943)	-	-	-	(1,943)
-	-	778	-	-	-	778
-	-	(1,294)	-	-	-	(1,294)
-	-	-	-	-	(50,000)	(50,000)
11,714	68,360	775	3,496	1,691	230,443	316,479

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2016
מיזוג חברה בשליטה משותפת לתוך החברה
רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר
לדוח רווח והפסד
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס
יתרה ליום 31 במרס 2016

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2016
מיזוג חברה בשליטה משותפת לתוך החברה
רווח לשנה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה :
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר
לדוח רווח והפסד
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
סך כל ההפסד הכולל האחר לשנה, נטו ממס

עסקאות עם בעלים שנזקפו ישירות להון :
דיבידנד לבעלי המניות של החברה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה	לתקופה של שלושה חודשים		
ביום 31 בדצמבר	שהסתיימה ביום 31 במרס		
2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	ביאור
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
23,667	2,370	5,674	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לתקופה
			פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
			הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:
(2,699)	(207)	(822)	נכסי חוב סחירים
(11)	(1)	(2)	נכסי חוב שאינם סחירים
8	8	-	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
(17,285)	(7,019)	(2,527)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות פחת והפחותות:
23	5	4	רכוש קבוע
7,520	1,840	1,777	נכסים בלתי מוחשיים
13,033	1,114	3,126	הוצאות מסים על הכנסה
589	(4,260)	1,556	
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
(6,858)	(7,256)	5,005	שינוי בחייבים ויתרות חובה
9,083	15,629	9,844	שינוי בזכאים ויתרות זכות
2,225	8,373	14,849	
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
(268)	(268)	-	ריבית ששולמה
2,873	1,642	1,313	ריבית שהתקבלה
(20,229)	(6,042)	(4,165)	מסים ששולמו
1,534	-	22	מסים שהתקבלו
(16,090)	(4,668)	(2,830)	
10,391	1,815	19,249	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(21)	(6)	(1)	רכישת רכוש קבוע
(6,170)	(1,304)	(1,845)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
30,044	16,564	(28,880)	מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
23,853	15,254	(30,726)	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(25,000)	(25,000)	-	פירעון הלוואה מהחברה האם
13,199	4,049	-	מזומנים ממיזוג חברה בשליטה משותפת לתוך החברה
(*) (1,106)	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות החברה
(12,907)	(20,951)	-	
21,337	(3,882)	(11,477)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
9,588	9,588	30,925	עלייה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים
30,925	5,706	19,448	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
			יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

(*) דיבידנד נוסף בסך של 48,894 אלפי ש"ח שולם בהעברת ניירות ערך.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. היישות המדווחת

(1) הראל פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ) (להלן - החברה) הינה חברה בעלת רישיון מבטח בענף הפנסיה. רישיון זה ביחד עם אישורי קופות גמל לקצבה מאפשר לה להפעיל את תוכניות הפנסיה. כמו כן לחברה אישורי קופות גמל המאפשרים לה להפעיל תוכניות גמל והשתלמות.

החברה הינה תושבת ישראל, נתאגדה בישראל וכתובתה: רחוב אבא הילל 3, רמת גן.

החברה מוחזקת במלואה על-ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - הראל ביטוח או החברה האם), אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - החברה האם הסופית), שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

להלן קרנות הפנסיה וקופת הגמל שבניהול החברה:

מספר אוצר	שם הקרן/קופה/מסלול	סוג הקרן/קופה
214	הראל פנסיה	קרן פנסיה חדשה מקיפה
2172	גילעד כללי	
2177	מנוף כללי (ראה סעיף 2 להלן בדבר מיזוג)	
2173	הלכה	
2174	אג"ח ללא מניות	
2175	מניות	
9097	שקלי טווח קצר	
9829	ילידי שנות ה-50 ^(*)	
9827	ילידי שנות ה-60 ^(*)	
9825	ילידי שנות ה-70 ^(*)	
9823	ילידי שנות ה-80 ^(*)	
9821	ילידי שנות ה-90 ^(*)	
2203	בסיסי למקבלי קצבה (לשעבר - זכאים חדשים או פנסיונרים)	
8806	הלכה למקבלי קצבה ^(**)	
8858	קצבה לזכאים קיימים (לשעבר - זכאים קיימים)	
662	הראל פנסיה כללית	קרן פנסיה חדשה כללית
2164	כללי	
9856	ילידי שנות ה-50 ^(*)	
9858	ילידי שנות ה-60 ^(*)	
9860	ילידי שנות ה-70 ^(*)	
9862	ילידי שנות ה-80 ^(*)	
9864	ילידי שנות ה-90 ^(*)	
2204	בסיסי למקבלי קצבה (לשעבר - פנסיונרים)	
	קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל	קופת גמל לתגמולים
9819	לגילאי 50 ומטה	
9532	לגילאי 50 עד 60 ^(*)	
9533	לגילאי 60 ומעלה ^(*)	

(*) החל מינואר 2016

(**) החל מיוני 2016

ביאור 1 – כללי (המשך)

א. היישות המדווחת (המשך)

סוג הקרן/קופה	שם הקרן/קופה/מסלול	מספר אוצר	
קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	הראל גמל		
	הראל אג"ח עד 25% מניות ^(*)	101	
	הראל גמל לגילאי 50 עד 60	9742	
	הראל גמל מסלול מניות	761	
	הראל גמל אג"ח עד 10% מניות	762	
	הראל גמל שקלי טווח קצר ^(*)	1334	
	הראל גמל אג"ח ללא מניות ^(*)	1335	
	הראל גמל מסלול שקלי	1368	
	הראל גמל אג"ח קונצרני	1484	
	הראל גמל אג"ח עד 20% מניות ^(*)	502	
	הראל גמל לגילאי 50 ומטה	9744	
	הראל גמל לגילאי 60 ומעלה ^(*)	9745	
	הראל גמל מסלול כהלכה ^(*)	1524	
	הראל גמל מסלול חו"ל ^(*)	8057	
	קרן השתלמות	הראל השתלמות	
		הראל השתלמות כללי	154
		הראל השתלמות מסלול מניות	763
הראל השתלמות אג"ח עד 10% מניות		764	
הראל השתלמות מסלול שקלי		1369	
הראל השתלמות אג"ח ללא מניות		1485	
הראל השתלמות מסלול חו"ל		1034	
הראל השתלמות אג"ח עד 20% מניות ^(*)		416	
הראל השתלמות לטווח ארוך		566	
הראל השתלמות מסלול כהלכה ^(*)		1523	
הראל השתלמות אג"ח קונצרני ^(*)		8058	
הראל השתלמות כללי פאסיבי (מסלול חדש לא פעיל)	9568		
קופת גמל מרכזית לפיצויים	הראל קמ"פ		
	הראל קמ"פ מסלול כללי	155	
	הראל קמ"פ מסלול מניות ^(*)	739	
	הראל קמ"פ מסלול אג"ח צמוד מדד ^(*)	741	
	הראל קמ"פ מסלול שקלי ^(*)	742	
	הראל קמ"פ אג"ח עד 15% מניות ^(*)	743	
קופת גמל להשקעה	הראל גמל להשקעה^(**)		
	הראל גמל להשקעה כללי	8211	
	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות	8520	
	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	8521	
	הראל גמל להשקעה מניות	8522	
	הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר	8523	
קופת גמל מרכזית לפיצויים רבת מסלולים	הראל פרופיל אישי למעסיק	820	
	הראל קופה לפנסיה תקציבית	1296	
קופת גמל לדמי מחלה	הראל דקל קופת גמל לדמי מחלה	857	
קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	הראל גמל IRA	8759	
	הראל השתלמות IRA	8761	

(*) מנוהל על ידי החברה עבור הראל ביטוח.

(**) החל מנובמבר 2016

ביאור 1 – כללי (המשך)

א. היישות המדווחת (המשך)

מספר אוצר	שם הקרן/קופה/מסלול	סוג הקרן/קופה
	הראל גמל השקעה לילד^(*)	קופת גמל להשקעה
9555	הראל גמל השקעה לילד הלכתי הלכה יהודית	
11375	הראל גמל השקעה לילד אחר חיסכון לכל ילד - חוסכים המעדיפים סיכון מועט	
11376	הראל גמל השקעה לילד אחר חיסכון לכל ילד - חוסכים המעדיפים סיכון בינוני	
11377	הראל גמל השקעה לילד אחר חיסכון לכל ילד - חוסכים המעדיפים סיכון גבוה	

(*) החל מינואר 2017

(2) שינויים מבניים בחברה ובקרן

א. ביום 1 בינואר 2016 מוזגה מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - "מנוף ניהול") לתוך החברה תוך חיסולה ללא פירוק. בנוסף, מוזגה קרן הפנסיה "הראל מנוף פנסיה", קרן בניהולה של מנוף ניהול, לתוך קרן הפנסיה "הראל גילעד פנסיה", קרן בניהול החברה. שמה של הקרן לאחר המיזוג שונה ל-"הראל פנסיה".

המיזוגים בוצעו לאור החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד 2013, אשר במסגרתו בוצע תיקון בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 שתכליתו למנוע מתן היתר שליטה לגוף שמחזיק יותר מחברה מנהלת אחת, אלא בהתאם לכללים שיקבע הממונה, זאת ברוח העיקרון הקבוע בסעיף 2(ג) לחוק קופות הגמל לפיו כל חברה תנהל רק קופה אחת מכל סוג ובהתאם לדרישת רשות שוק ההון.

העברת הזכויות התבצעה בדרך של העברת נכסים וכתוצאה מהמיזוג לא הייתה פגיעה בעמיתי הקרנות המתמזגות ולא נוצרו נכסים או רווחים לחברה.

ב. ב-5 באוקטובר (שהוא יום העסקים הראשון בחודש אוקטובר), 2016 בוצע מיזוג שבמסגרתו מוזגה הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - הראל גמל) לתוך החברה וחוסלה ללא פירוק. קופות הגמל שבניהולה של הראל גמל הועברו לניהול החברה. בהתאם לכך, מספרי השוואה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016 כוללים את תוצאות הפעילות של הראל גמל החל מיום המיזוג, לתקופה של שלושה חודשים בלבד. מספרי השוואה ליום 31 במרס, 2016 מתייחסים לתוצאות הפעילות של החברה בלבד טרם המיזוג.

ג. לנכסי הקרנות והקופות (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של הקרנות והקופות שבניהולה.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם ל-34 IAS, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם להוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה"), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (להלן - "הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 22 במאי 2017.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

(1) בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

(2) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שישומה בדוחות הכספיים השנתיים.

ב. יישום לראשונה של תיקונים לתקנים

תיקון ל- IAS 12, מיסים על הכנסה, הכרה בנכסי מיסים נדחים בגין הפסדים שלא מומשו (להלן - "התיקון")

התיקון מבהיר, כי לצורך הכרה בנכס מס נדחה, בעת הערכת הכנסה חייבת צפויה, יש לנטרל את השפעת היפוכם של הפרשים זמניים הניתנים לניכוי. הערכה זו תתבצע בנפרד ביחס לסוגים שונים של הפרשים זמניים הניתנים לניכוי, אם קיימות בחוקי המס מגבלות על סוגי ההכנסה החייבת שכנגדם ניתן לנצל הפסדים. בנוסף, התיקון קובע כי הכנסה חייבת עשויה לכלול הכנסה בגין נכסים שיושבו תמורת סכום גבוה מערכם בספרים, אם קיימות ראיות מספקות לכך. החל מיום 1 בינואר 2017 החברה מיישמת את התיקון לתקן המתואר לעיל. כתוצאה מיישום התיקון לתקן אין השפעה על תוצאות החברה.

ביאור 4 - מגזרי פעילות

א. כללי

החל מאוקטובר 2016, עם השלמת מיזוג הראל גמל והשתלמות בע"מ לתוך החברה (ראה ביאור 1.א.2 לעיל), מרכזת החברה את פעילות הפנסייה ואת עיקר פעילות הגמל של קבוצת הראל, ופועלת בשני מגזרי פעילות, כדלקמן:

1. מגזר הפנסייה - הפעילות הינה ניהול ותפעול קרנות פנסייה חדשות (קרן פנסייה חדשה מקיפה וקרן פנסייה חדשה כללית), מתן שירותי ניהול ותפעול לקרן פנסייה ותיקה (נתיב) (עד לחודש פברואר 2017) ולחברת לעתיד, חברה אחות בקבוצת הראל.

2. מגזר הגמל - הפעילות הינה ניהול קופות גמל. המוצרים הכלולים במגזר פעילות זה הינם: קופת גמל לתגמולים ופיצויים, קופת גמל להשקעה, קרן השתלמות, קופה מרכזית לפיצויים, קופה לדמי מחלה וקופה מרכזית לפנסייה תקציבית ומתן שירותי תפעול לחברת קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן קחצ"ק).

עד למועד המיזוג כאמור, פעלה החברה במגזר הפנסייה, כמתואר בסעיף 1 לעיל, וכמו כן, ניהלה את קופת הגמל למשרתי הקבע בצה"ל, בה לא התקיימה פעילות מהותית.

הקצאת העלויות בין המגזרים השונים מתבצעת בהתאם למהות ההוצאה ושיוכה למגזר הרלוונטי. הוצאות אשר אינן מיוחסות ישירות למגזר פעילות מסוים, מחולקות בין המגזרים, לפי מהותן, על פי מפתח הקצאה רלוונטי.

חלק מעלויות הנהלה וכלליות בהן נושאת החברה, הינן חלקה בהוצאות המשותפות עם החברה האם והינן מחולקות בין החברה לחברה האם בהתאם למודל הקצאה אשר מתבסס על פרמטרים כלכליים הנבחנים מעת לעת. תוצאות המגזר כוללות הוצאות המיוחסות ישירות למגזר והוצאות המיוחסות לפי הקצאה.

ביאור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017

פנסיה	גמל	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
69,795	20,467	90,262
-	28,683	28,683
-	(28,683)	(28,683)
69,795	20,467	90,262
2,376	3,113	5,489
569	244	813
72,740	23,824	96,564
28,205	9,297	37,502
38,948	11,241	50,189
3	70	73
67,156	20,608	87,764
5,584	3,216	8,800
(196)	(84)	(280)
5,388	3,132	8,520

הכנסות
דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מדמי ניהול ותפעול
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

סך כל ההכנסות

הוצאות

עמלות והוצאות שיווק
הנהלה וכלליות
מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

פנסיה	גמל (*)	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
264,879	19,085	283,964
-	27,830	27,830
-	(27,830)	(27,830)
264,879	19,085	283,964
12,954	3,084	16,038
2,382	330	2,712
148	-	148
280,363	22,499	302,862
103,543	8,384	111,927
142,816	11,361	154,177
10	48	58
246,369	19,793	266,162
33,994	2,706	36,700
(1,650)	(422)	(2,072)
32,344	2,284	34,628

הכנסות
דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מדמי ניהול ותפעול
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

הוצאות

עמלות והוצאות שיווק
הנהלה וכלליות
מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

(*) נתוני מגזר הגמל הינם בגין תקופה של שלושה חודשים החל מיום המיזוג (ראה ביאור 1.א.2 בדבר מיזוג).

מספרי השוואה לתקופה המקבילה אשתקד לא הוצגו היות ועד למועד המיזוג פעלה החברה בעיקר במגזר הפנסיה.

ביאור 5 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 6 - הון עצמי ודרישות הון

א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחכונ.

ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליים 31 בדצמבר		ליים 31 במרס		
2016	2016	2017	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
125,344	84,807	128,125	128,125	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)
316,479	275,778	321,979	321,979	הון עצמי קיים
191,135	190,971	193,854	193,854	עודף
42,655	26,092	44,159	44,159	(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
75,889	50,415	77,166	77,166	היקף נכסים מנוהלים
6,800	8,300	6,800	6,800	הוצאות שנתיות
125,344	84,807	128,125	128,125	דרישות הון מיוחדות על פי הנחיות הממונה
				סך כל הסכום הנדרש

החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור לרבות עמידה בכללי השקעת ההון ובכללי הנזילות.

ביאור 7 - מסים על הכנסה

שינויים בשיעורי המס

ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות, החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%.

כמו כן, ביום 22 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

ביום 12 באוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת את צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"ים ומוסדות כספיים) (התיקון), התשע"ו-2015, הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים יירד מ-18% ל-17%, וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2015.

כתוצאה משינויים אלו שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד ל-35.90% בשנת 2016 ול-35.04% בשנת 2017 ול-34.19% משנת 2018 ואילך.

לשינויים בשיעורי המס כאמור לא היתה השפעה מהותית על הרווח ו/או על הרווח הכולל ו/או על ההון העצמי של החברה.

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

- א. ביום 22 במרס 2016, אישר דירקטוריון החברה את עדכון הסכם התקשרות שבין הראל ביטוח לחברה בנוגע לשירותי הניהול והתפעול שמעניקה הראל ביטוח לחברה. בהתאם לעדכון ההתקשרות כאמור, החברה תישא בהוצאות בפועל בהן עמדה הראל ביטוח בגין השירותים כאמור והוא יחול באופן רטרואקטיבי מחודש ינואר 2016. להרחבה אודות שינוי הסכם התקשרות והשלכותיו, ראה ביאור 2.5 בדבר התקשרויות בדוחות הכספיים השנתיים. מעבר לעדכון זה לא חל שינוי בהסכמים עם בעלי עניין וצדדים קשורים.
- ב. לאור מיזוג מנוף ניהול לתוך החברה וחיסולה ללא פירוק (ראה ביאור 2.א.1), בוטלו ההסכמים בין החברה לבין מנוף ניהול.
- ג. לאור מיזוג הראל גמל לתוך החברה (ראה ביאור 2.א.1) קיבלה החברה על עצמה את הזכויות וההתחייבויות של הראל גמל על פי הסכמים שהראל גמל היתה צד להם. להרחבה אודות ההסכמים ראה ביאור 2.5 בדבר התקשרויות בדוחות הכספיים השנתיים.
- ד. במהלך שנת 2016 פרעה החברה את יתרת ההלוואה שעמדה מול החברה האם.

ה. **יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים**

חברות בעלות שליטה	חברות בשליטה משותפת	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
ליום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)			
		3,173	-
		18	61,682
ליום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)			
		30	-
		67	32,999
ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)			
		3,264	-
		16	52,421

ו. **עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים**

חברות בעלות שליטה	חברות בשליטה משותפת	בעל עניין וצדדים קשורים אחרים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 (בלתי מבוקר)		
158	3,682	-
(30,987)	(51)	(318)
(6,140)	-	(2,169)
-	41	-
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016 (בלתי מבוקר)		
-	629	-
(20,943)	-	(441)
(5,837)	-	(500)
-	41	-
(8)	-	-
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)		
152	5,846	-
(93,568)	(49)	(1,328)
(22,318)	-	(7,280)
-	163	-
(8)	-	-

ביאור 9 - מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה.

הרמות השונות הוגדרו כדלקמן:

- רמה 1: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 31 במרס 2017

רמה 1 (בלתי מבוקר)	רמה 3 (בלתי מבוקר)	סה"כ (בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
101,856	-	101,856	נכסי חוב סחירים
-	2	2	אחרות
101,856	2	101,858	סה"כ

ליום 31 במרס 2016

רמה 1 (בלתי מבוקר)	רמה 3 (בלתי מבוקר)	סה"כ (בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
80,862	-	80,862	נכסי חוב סחירים
-	2	2	אחרות
80,862	2	80,864	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2016

רמה 1 (מבוקר)	רמה 3 (מבוקר)	סה"כ (מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
73,742	-	73,742	נכסי חוב סחירים
-	2	2	אחרות
73,742	2	73,744	סה"כ

ג. מדיניות ההשקעה של החברה הינה רכישת מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמת שווי 1 בלבד, ראה סעיף ב לעיל.

עם זאת, במסגרת הסדר שלו הייתה שותפה החברה נרשם בספריה מכשיר פיננסי הנמדד תחת רמת שווי 3, כאמור לעיל, הערך בספרים של מכשיר זה אינו מהותי.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

- א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתי הקרנות והקופה שבניהולה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קרנות הפנסיה וקופת הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלך עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.
- ב. ביום 18 בנובמבר, 2012 פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. החברה פועלת בהתאם ללוחות הזמנים המוגדרים בחוזר. סיום פרויקט הטיוב הינו עד ליום 30 ביוני 2016. החברה סיימה נכון למועד האמור את פעולות הטיוב במרבית הנושאים אשר נכללו במסגרת תכנית העבודה של הפרוייקט. יחד עם זאת, נותרו מספר נושאים אשר בשל מורכבותם הטיפול בהם נמשך גם לאחר המועד הקבוע לסיום הפרוייקט. הטיפול בנושאים אלו הסתיים במהלך תקופת הדוח. בנוסף עוסקת החברה, בהתאם לדרישות החוזר, בטיוב שוטף ובשימור של פעולות הטיוב שבוצעו במסגרת הפרוייקט. במהלך יישום הפרוייקט, לא התגלו פערים בעלי השפעה מהותית על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.
- ג. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחוייבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים. על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.
- ד. העברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע העברות תוך פרקי זמן כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור שעלולה לנבוע בתקופות מסוימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.
- ה. ביום 13 ביולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות את קרנות פנסיה הגדולות בענף. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מעלות את דמי הניהול המשולמים על ידי עמיתים בקרנות פנסיה מתוך החיסכון שהצטבר (יתרה צבורה), לשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, במועד בו העמיתים הופכים לפנסיונרים, מקבלים גמלת זקנה והם אינם יכולים עוד לנייד את החיסכון הפנסיוני שלהם. באופן כזה, הנתבעות, כביכול, מפעילות את זכותן החוזית, המוקנית להן על פי הוראות תקנון קרן הפנסיה, באופן פסול, חסר תום לב ובניגוד להוראות הדין. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג הינה כל מי שהינו עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, הנמנית על אחת מן הנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית זקנה ו/או יהיה זכאי בעתיד לקבל פנסיית זקנה. בהתאם לתובענה, הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, מסתכם להערכת התובעות, לסכום של כ- 48 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות. בחודש ינואר הוגשה תגובה (התנגדות) מטעם הנתבעות. בחודש ספטמבר הוגשה תשובה לתגובה ובהמשך הוגשו בקשות ותגובות נוספות לעניין צירוף חוות דעת לתיק בית המשפט. ביום 27 בנובמבר 2016 ניתנה החלטת בית המשפט במסגרתה נקבעו בין היתר, שאלות אשר הופנו לממונה על רשות שוק ההון. טרם הוגשה תשובת הממונה כאמור. בהתאם להערכות יועציה המשפטיים של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דנן, ככל שהעובדות והנסיבות שמנסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית השפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי לנסות ולהדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים לקבלת בקשת האישור אינם עולים על הסיכויים להדיפתה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

1. ביום 9 בספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות את קרנות פנסייה הגדולות בענף. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות הפרו, כביכול, את חובות הנאמנות שהן חבות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהולן בכך שתיגמלו את סוכני הביטוח בעמלות בשיעור הנגזר מדמי הניהול, הנגבים על-ידיהן מן העמיתים ובכך תיגמלו את הסוכנים בסכום הגדל ככל שגדלים דמי הניהול ובטענה כי הנתבעות, עשו, כביכול, עושר ולא במשפט בכך שיצרו, כביכול, מנגנון שמטרתו להעלות את דמי הניהול לטובת הסוכנים והחברות המנהלות. התובעים מעריכים את הנזק לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסך של כ- 300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008.
- ביום 19 במאי 2016 הוגשה תגובה (התנגדות) מטעם החברה ובמהלך חודש ספטמבר 2016 הוגשה תשובה לתגובה. ביום 3 באפריל התקיים דיון קדם משפט במסגרתו נקבע כי המבקש רשאי להגיש בקשה לתיקון התביעה והבקשה בתוך 30 ימים. בהתאם להערכות יועציה המשפטיות של החברה, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, הסיכויים להדוף את בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.
2. ביום 3 בפברואר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי (מחוז מרכז) נגד החברה ונגד ארבע חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסייה. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מתחילות לגבות ממקבלי קצבאות נכות ושאיירים, בעת שהם מתחילים לקבל קצבאות ואינם יכולים עוד לנייד את כספיהם לקרן פנסייה אחרת, דמי ניהול בשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, מבלי שניתנת להם הודעה מראש על כך. זאת, תוך הפרה, כביכול, של חובת הגילוי היזום המוטלת עליהן, של חובות חקוקות, ושל חובות הנאמנות השליחות והזהירות ותוך ניצול לרעה ושימוש בחוסר תום לב בזכות חוזית, עשיית עושר ולא במשפט והתנהלות קרטליסטית.
- הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות (נכות מכל מין וסוג), וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שאירים (שאיירים מכל מין וסוג), וכן כל מי שהוא עמית פעיל/מבוטח/חבר בקרן פנסייה חדשה מקיפה הנמנית על הנתבעות והוא ניזוק כתוצאה מגביית דמי הניהול בקשר עם קצבאות הנכות והשאיירים.
- התובעת אינה מכמתת את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג, אולם היא מעריכה אותו באומדן ראשוני בכמיליארד ש"ח כנגד כלל הנתבעות.
- בחודש אוקטובר הוגשה תגובה (התנגדות) מטעם החברה לבקשת האישור. בהתאם להערכות יועציה המשפטיות של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דן, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית המשפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי להדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתתקבל.
3. ביום 22 בפברואר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. עניינה של התובענה בטענה, כי הראל פנסייה גובה, כביכול, מעמיתיה, המבצעים הפקדות חד פעמיות לקרן הפנסייה, כספים, בגין ביטוח לסיכוני נכות וביטוח למקרה מוות בגין תקופה שכבר חלפה ביום הגביה, וכאשר ידוע, כי הסיכון בגינו נגבו הכספים לא התממש ולא יכול עוד להתממש. בכך, מפרה הראל פנסייה, לטענת התובע, את הוראות חוק חוזה ביטוח, תשמ"א - 1981, הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א - 1981, את חובת הגילוי היזום ואת חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג - 1973, וכן עושה היא, לטענת התובע, עושר ולא במשפט, ומנצלת את חוסר ניסיונם של עמיתיה.
- הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי שהפריש כספים לקופות גמל ו/או קרנות פנסייה ו/או ביטוח מנהלים שמנהלת הראל פנסייה ואשר נגבו ממנו כספים רטרואקטיבית בגין ביטוח חיים ו/או סיכוני נכות וזאת במשך שבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד למועד מתן החלטה בבקשה לאישורה כייצוגית.
- נזקו האישי הנתען של התובע מוערך בסך של כ- 826 ש"ח והנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 5,577,000 ש"ח.
- בחודש יולי 2016 הוגשה תשובה (התנגדות) לבקשת האישור וכן הוגשה תשובת המבקש לתגובה. במהלך חודש ינואר 2017 הגישה החברה בקשה למחיקת טענה חדשה מתגובת המבקש וחילופין אפשרות להגיב עליה הוגשה תגובה מטעם המבקש וניתנה החלטה כי הבקשה תידון במעמד הדיון. במסגרת דיון קדם משפט שנערך ביום 1 במרץ 2017 קבע בית המשפט כי הסמכות העניינית לדון בתובענה נתונה לבית הדין לעבודה והעביר את התובענה אליו. בהתאם להערכות יועציה המשפטיות של החברה, הסיכוי שהחברה תחויב בסכום מהותי נמוך מ-50%.
4. ביום 2 באוגוסט 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית שהוגשה לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז. עניינה של התובענה בטענה כי החברה גובה, כביכול, מעמיתיה, בנוסף לדמי הניהול, תשלום בגין רכיב הוצאות ניהול השקעות (רכיב הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הוראה חוזית המאפשרת לה לגבותו. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות תקנון קרן הפנסייה אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשתה של התובענה.
- הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ- 132 מיליוני ש"ח.
- בחודש ינואר, 2017 הגישה החברה תגובה (התנגדות) לבקשת האישור. ביום 30 באפריל 2017 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה, בהעדר סמכות עניינית לדון בבקשת האישור, התביעה מועברת לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ט. (המשך)

בהתאם להערכות יועציה המשפטיות של החברה, חרף הקושי להעריך את סיכויי התיק דנן, ככל שהעובדות והנסיבות שנמסרו להם על ידי החברה יוכחו בבית השפט, טענות ההגנה בעלות סיכוי ממשי, כדי לנסות ולהדוף את בקשת האישור והערכתם כי הסיכויים להדיפת בקשת האישור גבוהים מהסיכויים שתקבל.

י. ביום 6 בנובמבר 2016 התקבלה בחברה בקשה מתוקנת לאישור תובענה כייצוגית נגד הראל חברה לביטוח בע"מ, נגד כלל חברה לביטוח בע"מ ("כלל") ונגד עמותת גמלאי קרן הפנסייה "נתיב" דרום ומרכז ("עמותת הגמלאים"), אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז במסגרת בקשה לאישור תובענה כייצוגית, המתנהלת החל מחודש מאי 2015 נגד כלל ועמותת הגמלאים. עניינה של התובענה בטענה, כי כלל ביטלה באופן חד צדדי ולא כדין את פוליסת ביטוח החיים הקבוצתית, בטענה כי הפוליסה אינה רווחית. צירופה של הראל ביטוח לבקשת האישור מתבקש, לטענת התובע, נוכח תפקידה של החברה אשר מעניקה שירותי תפעול וניהול לקרן הפנסייה "נתיב", ביחד עם עמותת הגמלאים, לגבות מחברי העמותה את דמי הביטוח החודשיים ונוכח עמדתה של החברה, כי לא ניתן לה הרשאות חברי העמותה לגביית סכומים גבוהים יותר מקצבאותיהם. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל מי שבוטח בכלל בפוליסת ביטוח מסוג חיים קבוצתי אשר נערכה על ידי עמותת הגמלאים ואשר בוטלה על ידי כלל באופן חד צדדי. התובע מעריך את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 90 מיליון ש"ח.

ביום 9 בפברואר 2017 העבירה החברה לבי"כ המבקשים תצהיר מפורט אודות העובדות הרלוונטיות בין היתר צוין כי החברה אינה צד לביטוח הקבוצתי וכי היא אדישה לתוצאות ההליך ותפעל בהתאם להחלטות בית המשפט.

בעקבות מכתב מבא כח המבקש לפיו צוין כי לאחר קריאת התצהיר, לא די בו וכי צירופה של הראל להליך הינו צעד הכרחי. הוגשה בקשה מטעם החברה להורות על מחיקת בקשת האישור כלפי הראל חברה לביטוח בע"מ וכי החברה הרלוונטית הינה הראל פנסייה וגמל בע"מ. ביום 22 במרץ 2017, התקיים דיון במסגרתו נקבע כי הצדדים יגישו הודעה מטעמם עד ליום 24 באפריל 2017. בשלב זה טרם הוגשה הודעה מטעם הצדדים.

בהתאם להערכות יועציה המשפטיות של החברה, צירופה של החברה להליך אינו בשל סעד שנדרש כלפיה ועל כן הסיכוי שהחברה תחויב בסכום כלשהו הוא אפסי.

יא. ביום 20 בדצמבר 2016 התקבלה בחברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז. עניינה של התובענה בטענה כי החברה מעלה, כביכול את דמי הניהול הנגבים מעמיתיה בקרן הפנסייה המקיפה מבלי שניתנת להם על כך הודעה כדין, וכי היא גובה מהם, כביכול, בעת הפקדת כספיהם בקרן הפנסייה הכללית עקב הפקדה מצטברת בקרן הפנסייה המקיפה העולה על התקרה הקבועה לכך בחוק, דמי ניהול בשיעור העולה על שיעור דמי הניהול שלהם בקרן הפנסייה המקיפה, מבלי שניתנת להם הודעה על כך.

הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל עמית, אשר בשבע השנים שקדמו למועד הגשת בקשת האישור ועד אישורה כייצוגית, הועלו דמי הניהול הנגבים ממנו מבלי שניתנה לו הודעה כדין ו/או נגבו ממנו דמי ניהול בניגוד למוסכם בינו לבין החברה.

נזקו האישי הנתבע של התובע מוערך בכ- 265 ש"ח והוא מצייין כי אין ביכולתו להעריך את הנזק הכולל הנתען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. לאור שלבי המוקדמים של התובענה, טרם ניתן להעריך את סיכוייה.

יב. ביום 13 בפברואר 2017 הוגשה תובענה ובקשה להכירה כייצוגית נגד החברה ונגד החברה האם הראל חברה לביטוח בע"מ, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות תשלומים שונים בגין הקמת הלוואות ו/או הטיפול בהן וזאת לכאורה, בניגוד להוראות הדין, בהיעדר הרשאה חוקית ובניגוד לעמדת המאסדר.

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל אדם או גוף אשר נטל הלוואה ו/או קיבל אשראי מהמשיבות ונגבו ממנו כספים בקשר עם הקמת הלוואה ו/או הטיפול בה, בשבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה.

התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ- 5.9 מיליון ש"ח. לאור שלביה המוקדמים של התובענה, טרם ניתן להעריך את סיכוייה.

יג. ביום 16 בפברואר הוגשה תובענה ובקשה להכירה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד חברה נוספת, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות גובות מעמיתיהן, אשר נוטלים מהן הלוואות, תשלומים שונים בגין טיפול באופן הלוואות וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות הדין ולעמדת הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון.

הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל עמיתי הנתבעות, אשר קיבלו מהן הלוואות ולחילופין כל עמיתי הנתבעות.

התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ- 44.75 מיליון ש"ח. ביום 13 בפברואר 2017 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה על המשיבות להגיש את עמדתן בעניין סמכות המחלקה הכלכלית לדון בתיק. לאחר הגשת תגובות מטעם הצדדים, ביום 26 באפריל 2017 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה אין למחלקה הכלכלית סמכות לדון בתיק ולפיכך הוא ייקבע לשמיעה כתיק אזרחי. לאור שלביה המוקדמים של התובענה, טרם ניתן להעריך את סיכוייה.

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 במאי 2017

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2017 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 במאי 2017

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

בניהול

הראל פנסיה וגמל בע"מ
(לשעבר: הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ)

דוחות כספיים ביניים

ליום

31 במרס 2017

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

דוחות כספיים ביניים

3 דוח על המצב הכספי ביניים

4 דוח הכנסות והוצאות ביניים

5 דוח תנועה בקרן הפנסיה ביניים

6 ביאורים לדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - הקרן), המנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר - הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ) (להלן: החברה המנהלת), הכוללת את הדוח על המצב הכספי הביניים ליום 31 במרס 2017, את הדוחות ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ותקנות שהותקנו מכוחו (להלן התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

סומך חייקין
רואי חשבון

22 במאי 2017

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		ביאור
2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,950,131	1,058,821	1,505,130	רכוש שוטף
267,253	212,877	297,133	מזומנים ושווי מזומנים
2,217,384	1,271,698	1,802,263	חייבים ויתרות חובה
9,275,447	7,691,938	9,365,908	השקעות פיננסיות
17,767,142	15,539,392	19,539,936	נכסי חוב סחירים
6,350,787	5,751,682	6,715,576	נכסי חוב שאינם סחירים
6,883,090	6,180,263	7,509,374	מניות
40,276,466	35,163,275	43,130,794	השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
351,594	348,581	346,592	נדל"ן להשקעה
42,845,444	36,783,554	45,279,649	סך כל הנכסים
162,647	143,771	284,202	זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
40,479,016	34,814,213	42,701,918	התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			התחייבויות לפנסיונרים
600,008	480,559	631,538	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
476,490	373,603	493,961	התחייבויות לנכים
656,930	571,060	675,539	התחייבויות לשאיירי מבוטח
463,180	399,463	470,068	עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו
8,269	(6,696)	15,741	עתודה לפנסיונרים
2,204,877	1,817,989	2,286,847	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים
			התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
5,020	4,915	4,962	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
5,270	5,270	5,240	התחייבויות לנכים
16,312	16,752	16,091	התחייבויות לשאיירי מבוטח
135	126	174	עתודה לזכאים קיימים לפנסיה
26,737	27,063	26,467	סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
(27,833)	(19,482)	(19,785)	גירעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
42,682,797	36,639,783	44,995,447	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
42,845,444	36,783,554	45,279,649	סך כל ההתחייבויות
רם גבל	דודי לייזנר	מישל סיבוני	
סמנכ"ל כספים	מנכ"ל	יו"ר הדירקטוריון	

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 22 במאי 2017

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2016	2017	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	ביאור
(11,361)	(15,702)	(28,827)	הכנסות (הפסדים)
			ממזומנים ושווי מזומנים
			מהשקעות:
181,352	83,005	(21,805)	מנכסי חוב סחירים
692,403	140,616	203,266	מנכסי חוב שאינם סחירים
278,161	(209,157)	77,173	ממניות
836,846	(126,936)	536,427	מהשקעות אחרות
643	(3,397)	(2,296)	מנדל"ן להשקעה
1,989,405	(115,869)	792,765	סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
5,285	445	2,698	הכנסות אחרות
1,983,329	(131,126)	766,636	סך כל ההכנסות (הפסדים)
			הוצאות
260,210	60,735	68,408	דמי ניהול
56,232	11,431	16,603	הוצאות ישירות
8,461	1,239	2,312	מסים
324,903	73,405	87,323	סך כל ההוצאות
1,658,426	(204,531)	679,313	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
32,735,072	32,735,072	42,682,797	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
6,119,637	1,377,729	1,560,958	תקבולים מדמי גמולים
1,050	263	269	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים תשלומים:
			תשלומים לפנסיונרים
30,333	6,526	8,823	תשלומי פנסיית זקנה
77,352	16,066	21,376	תשלומי פנסיית נכות
34,073	7,879	9,511	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה
422	103	105	תשלומי פנסיית זקנה
316	67	68	תשלומי פנסיית נכות
1,171	261	276	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים אחרים
731,639	187,258	203,851	פדיונות
875,306	218,160	244,010	סך כל התשלומים
			העברות צבירה לקרן
61,557	13,562	23,600	העברות מחברות ביטוח
971,860	207,324	803,088	העברות מקרנות פנסיה חדשות
39,372	7,845	11,938	העברות מקופות גמל
			העברות צבירה מהקרן
82,703	10,119	45,464	העברות לחברות ביטוח
855,855	201,613	457,062	העברות לקרנות פנסיה חדשות
24,389	3,239	19,442	העברות לקופות גמל
109,842	13,760	316,658	העברות צבירה, נטו
2,936,176	2,936,176	-	קבלת נכסים נטו מקרן פנסיה *
1,658,426	(204,531)	679,313	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
42,682,797	36,639,783	44,995,447	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

* לפרטים בדבר מיזוג קרן פנסיה ראה ביאור 1.ה.

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

- א. הראל פנסיה (להלן - הקרן) הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה המשלמת לקצבה כמשמעותה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.
- ב. הקרן מנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר - הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ) (להלן - החברה המנהלת), חברה בבעלות מלאה בעקיפין, של הראל השקעות בבתוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- ג. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2017, ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - הדוחות הכספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2016 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

ג. הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 22 במאי, 2017.

ד. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ה. שינויים מבניים בחברה המנהלת ובקרן

1. ביום 1 בינואר, 2016 מוזגה מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - מנוף ניהול) אל תוך החברה המנהלת תוך חיסולה ללא פירוק. במסגרת המיזוג, מוזגה גם קרן הפנסיה הראל מנוף פנסיה (קרן בניהולה של מנוף ניהול) לתוך הקרן ושמה לאחר המיזוג הינו "הראל פנסיה".

המיזוגים בוצעו לאור החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד 2013, אשר במסגרתו בוצע תיקון בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 שתכליתו למנוע מתן היתר שליטה לגוף שמחזיק יותר מחברה מנהלת אחת, אלא בהתאם לכללים שיקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, זאת ברוח העיקרון הקבוע בסעיף 2(ג) לחוק קופות הגמל לפיו כל חברה תנהל רק קופה אחת מכל סוג ובהתאם לדרישת רשות שוק ההון.

העברת הזכויות התבצעה בדרך של העברת נכסים וכתוצאה מהמיזוג לא הייתה פגיעה בעמיתי הקרנות המתמזגות ולא נוצרו נכסים או רווחים לחברה המנהלת.

2. בתחילת חודש אוקטובר 2016 מוזגה הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - הראל גמל) לתוך החברה המנהלת וחוסלה ללא פירוק (המיזוג אושר ביום 5 באוקטובר 2016 שהוא יום העסקים הראשון בחודש אוקטובר) במסגרת המיזוג שונה שמה של החברה המנהלת ל"הראל פנסיה וגמל בע"מ". קופות הגמל שבניהולה של הראל גמל הועברו לניהול החברה המנהלת.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

א. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע
%	%

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:

31 במרס 2017	(0.20)	(5.54)
31 במרס 2016	(0.91)	(3.49)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	(0.30)	(1.46)

ביאור 3 - התחייבויות פנסיוניות

א. חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על ידי האקטוארית ענת קנטור. החישוב בוצע באופן עקבי לחישוב ליום 31 בדצמבר, 2016 אשר נערך על ידי האקטואר מר דוד אנגלמאייר.
נתוני ההתחייבויות הפנסיוניות תואמים את החישוב האקטוארי.

ב. נתונים אודות עודף (גירעון) אקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס
2013	2014	2015	2016	2017
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)

אחוזים מתוך ההתחייבות				
0.13	0.19	0.04	0.10	0.04
-	-	0.01	-	-
0.11	(0.15)	(0.22)	(0.29)	(0.15)
0.07	0.06	0.13	0.01	0.11
-	-	(0.01)	(0.08)	-
(0.04)	(0.05)	(0.11)	(0.10)	(0.02)
(0.23)	(0.47)	(0.26)	(0.16)	(0.02)
(0.02)	-	-	-	-
-	-	-	0.02	-
0.02	(0.42)	(0.42)	(0.50)	(0.04)

כלל עמיתי הקרן

עודף דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
עודף דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין מקרי נכות
עודף דמוגרפי בגין חזרה מנכות
גירעון דמוגרפי בגין פטירת נכים
גירעון דמוגרפי בגין פרישות חדשות
גירעון דמוגרפי בגין שינויים ב-IBNR
גירעון דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
עודף דמוגרפי בגין גורמים אחרים
סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן

מיועד למבוטחים

סך הכל עודף (גירעון) דמוגרפי המיועד למבוטחים כדלעיל

מיועד לפנסיונרים				
0.02	(0.42)	(0.42)	(0.50)	(0.04)
1.99	7.12	(0.14)	1.35	(0.65)
(1.19)	(8.96)	0.08	(0.44)	0.98
(0.81)	1.39	(0.08)	(0.91)	(0.33)
0.01	-	-	-	-
0.02	(0.87)	(0.56)	(0.50)	(0.04)

סך הכל עודף (גירעון) המיועד לפנסיונרים

מיועד לפנסיונרים מסלול כהלכה

-	-	-	(0.50)	(0.04)
-	-	-	(1.71)	(0.75)
-	-	-	1.08	0.37
-	-	-	0.63	0.38
-	-	-	(0.50)	(0.04)

סך הכל גירעון המיועד לפנסיונרים הלכה

מיועד לזכאים קיימים

0.02	(0.42)	(0.42)	(0.50)	(0.04)
1.30	3.68	(0.19)	1.03	(0.30)
(0.54)	(3.96)	(0.18)	(0.52)	0.44
(0.76)	0.28	(0.69)	(0.51)	(0.14)
0.02	(0.42)	(1.48)	(0.50)	(0.04)

סך הכל עודף (גירעון) המיועד לזכאים קיימים

ביאור 4 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים	
	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
158,289	37,171	40,452
92,283	21,404	25,201
250,572	58,575	65,653
9,638	2,160	2,755
260,210	60,735	68,408

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול ממבוטחים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים	
	2016	2017
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
%	%	%
6.00	6.00	6.00
2.59	2.74	2.53
0.50	0.50	0.50
0.25	0.25	0.24
0.50	0.50	0.50
0.50	0.50	0.50

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול מדמי גמולים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל (במונחים שנתיים)

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

מוזכאים קיימים לפנסיה לא נגבים דמי ניהול.

ביאור 5 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכוניים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 31 במרס 2017.

הראל פנסיה וגמל בע"מ

הראל פנסיה

קרן פנסיה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 31.03.2017

ענת קנטור - אקטוארית ממונה

מאי 2017

1. הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה "הראל פנסיה" ליום 31/3/2017.

החל מאפריל 2017 אני האקטוארית הממונה של הקרן ואני עובדת כאקטוארית בחברה המנהלת של הקרן החל ממרץ 2015. אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת.

אני מצהירה ומאשרת כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
 2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
 - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.
 - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.
 - ג. תקנון הקרן.
והכל כתוקפם למועד הדוח.
 3. חוות דעתי:
 - א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם לדוח על המצב הכספי בדוחות הכספיים של הקרן למועד הנזכר.
 - ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף קטן (א), וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.
 - ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני התקופה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני תקופות קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או

שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב ידיעתי והערכתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31/3/2017, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

ענת קנטור	אקטואר ממונה
-----	-----
שם האקטואר	תפקיד
חתימה	תאריך

הראל פנסיה - קרן פנסיה - מאזן אקטוארי

31/03/2017

באלפי ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)

ליום 31/12/2016	ליום 31/03/2017	
<u>42,845,444</u>	<u>45,279,649</u>	<u>סה"כ נכסים לפי הדו"ח על המצב הכספי</u>
-		
162,647	284,202	זכאים ויתרות זכות
		<u>התחייבויות פנסיוניות</u>
40,479,016	42,701,918	<u>התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה</u>
		<u>התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה</u>
5,020	4,962	זקנה ושאיירי זקנה
5,270	5,240	נכים
16,312	16,091	שאיירי מבוטח
<u>135</u>	<u>174</u>	<u>עתודה לזכאים קיימים לפנסיה</u>
26,737	26,467	<u>סך כל התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה</u>
		<u>התחייבויות לפנסיונרים</u>
600,008	631,538	זקנה ושאיירי זקנה
476,490	493,961	נכים
656,930	675,539	שאיירי מבוטח
463,180	470,068	עתודות לתביעות שקרו וטרם דווחו
8,269	15,741	<u>עתודה לפנסיונרים</u>
2,204,877	2,286,847	<u>סך התחייבויות לפנסיונרים</u>
		<u>עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים</u>
(13)	(12)	פנסיונרים זכאים קיימים
(1,300)	(1,002)	פנסיונרים במסלול כללי
(56)	(10)	פנסיונרים במסלול "הלכה"
<u>(26,465)</u>	<u>(18,761)</u>	<u>עמיתים שאינם מקבלי קצבה</u>
(27,833)	(19,785)	סה"כ
		<u>עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית</u>
0	0	פנסיונרים זכאים קיימים
0	0	פנסיונרים במסלול כללי
<u>0</u>	<u>0</u>	פנסיונרים במסלול "הלכה"
0	0	סה"כ
(27,833)	(19,785)	סה"כ עודף (גירעון) אקטוארי
<u>42,682,797</u>	<u>44,995,447</u>	<u>סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות</u>
<u>42,845,444</u>	<u>45,279,649</u>	<u>סך כל ההתחייבויות</u>

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

1. **זכאים קיימים לפנסיה** – פנסיונרים, שאירים ונכים שזכאים לקצבה מלפני 1/1/2004
2. **פנסיונרים** – פנסיונרים, שאירים ונכים שזכאים לקצבה אחרי 31/12/2003
3. **התחייבויות לזקנה ושאירי זקנה** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות לפנסיונרים ולשאירים פוטנציאליים של פנסיונרים ושאירים של פנסיונרים שנפטרו.
4. **התחייבות לנכים** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות נכים עד לגיל פרישה, כולל שחרור מפרמיה והתחייבות לשאיר נכה.
5. **התחייבות לשאירי מבוטח** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות לשאירים (בני זוג ויתומים) של פעילים, מוקפאים ונכים שנפטרו עם שאירים.
6. **עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו** – בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו לחברה.
7. **התחייבות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה** – סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין המבוטחים הפעילים והבלתי פעילים.
8. **עודף (גירעון) אקטוארי** – עודף רבעון אחרון בלבד שנכון לתאריך הדוח טרם חולק לעמיתי הקרן. (בהתאם לחזור גופים מוסדיים 1-3-2016 מתאריך 2.6.2016). החלוקה לעודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים ולעודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית. לצורך בהירות הנתונים, העודף מוצג גם בחלוקה לפנסיונרים ועמיתים.

3. דוח תנועה בעודף (גירעון) אקטוארי

התנועה בעודף (גירעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן

לשנה שהסתיימה ב- 31/12/2016	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בדיווח
	31/03/2017				
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
אחוזים	אחוזים			אלפי ₪	
0.10	0.04	17,235	18,517	35,752	א. מקרי מוות – מבוטחים
(0.00)	(0.00)	(39)	(1,024)	(1,063)	ב. מקרי מוות – פנסיית זקנה ושאירים
(0.08)	(0.00)	(1,083)	4,534	3,451	ג. מקרי מוות – נכים
(0.29)	(0.15)	(65,411)	103,551	38,140	ד. יציאה לנכות
0.01	0.11	48,426	(66,766)	(18,340)	ה. חזרה מנכות
(0.00)	(0.00)	(269)			ו. ביטוח משנה
(0.10)	(0.02)	(9,286)			ז. פרישות במהלך השנה
(0.16)	(0.02)	(10,953)			ח. שינויים בעתודת IBNR
0.02	(0.00)	(1,175)			ט. שינוי בעתודה הנובה משינויי שיטות והנחות
0.00	0.00	0			י. שינויים בתקנון הקרן
0.00	0.00	2,770			יא. סך הגורמים האחרים
(0.50)	(0.04)	(19,785)			סה"כ עודף (גירעון) מהגורמים המפורטים לעיל

התנועה בעודף (גירעון) לפנסיונרים

לשנה שהסתיימה ב- 31/12/2016	לתקופה של 3 חודשים	העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח , באלפי ש"ח
	שהסתיימה ביום 31/03/2017	
		פנסיונרים חדשים
(10,864)	(1,002)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
(9,474)	22,391	שינויים בריבית ההיוון
29,172	(14,846)	סטייה מהנחת התשואה
(19,698)	(7,545)	עודף (גרעון) הנשמר בעתודת פנסיונרים
(10,864)	(1,002)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים
(0.50)	(0.04)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים, באחוזים

התנועה בעודף (גירעון) לפנסיונרים מסלול "הלכה"

לשנה שהסתיימה ב- 31/12/2016	לתקופה של 3 חודשים	העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח , באלפי ש"ח
	שהסתיימה ביום 31/03/2017	
		פנסיונרים חדשים
(56)	(10)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
120	82	שינויים בריבית ההיוון
0	(166)	סטייה מהנחת התשואה
(120)	84	עודף (גרעון) הנשמר בעתודת פנסיונרים
(56)	(10)	סה"כ עודף (גירעון) לזכאים קיימים
(0.50)	(0.04)	סה"כ עודף (גירעון) לזכאים קיימים לפנסיה, באחוזים

התנועה בעודף (גירעון) לזכאים קיימים לפנסיה

לשנה שהסתיימה ב- 31/12/2016	לתקופה של 3 חודשים	העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח , באלפי ש"ח
	שהסתיימה ביום 31/03/2017	
		פנסיונרים חדשים
(133)	(12)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
(137)	119	שינויים בריבית ההיוון
272	(81)	סטייה מהנחת התשואה
(135)	(38)	עודף (גרעון) הנשמר בעתודת פנסיונרים
(133)	(12)	סה"כ עודף (גירעון) לזכאים קיימים
(0.50)	(0.04)	סה"כ עודף (גירעון) לזכאים קיימים לפנסיה, באחוזים

4. הערות והבהרות:

(1) תנועה בעודף (גרעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן-

a. הגירעון הדמוגרפי המופיע בדו"ח בגובה של כ-19.785 מיליון ש"ח בגין רבעון ראשון של 2017 מהווה 0.044% של ההתחייבויות הצבורות. הגרעון נובע ברובו מיציאות לנכות ופרישות לזקנה. איזון דמוגרפי נדרש בגין הרבעון :

i. עמיתים – הפחתה של 0.044% מהיתרות הצבורות

ii. פנסיונרים וזכאים קיימים – הפחתה של 0.044% מהפנסיות

b. שינוי בהנחות - לפי תקנון הקרן, קיימים 180 תשלומים מובטחים של גמלאות בגובה הזכאות של האלמן/נה, בהתאם למסלול ביטוחי שנרכש, לשאירים, מוטבים או יורשים. נמצא כי לא נלקחה הבטחת 180 תשלומים בגין חישוב שארי נכה החל מתקנון 2015. תיקון ההנחה גרם לגידול של 1.175 מיליון ש"ח בהתחייבויות הפנסיוניות.

(2) תנועה בעודף (גרעון) לפנסיונרים -

a. פנסיונרים מסלול כללי – הקיטון בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מהעלייה בריבית היוון היה גבוה יותר מההשינוי בתשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר עודף תשואתי בגובה 7.545 מיליון ש"ח. היות והעודף (גרעון) התשואתי לא מחולק במהלך השנה אלא נשמר בעתודת הפנסיונרים, העדכון לפנסיונרים הוא רק בגין האיזון הדמוגרפי.

b. פנסיונרים מסלול "הלכה" – הקיטון בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מהעלייה בריבית היוון היה נמוך יותר מההשינוי בתשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר גרעון תשואתי בגובה 84 אלף ש"ח. היות והעודף (גרעון) התשואתי לא מחולק במהלך השנה אלא נשמר בעתודת הפנסיונרים, העדכון לפנסיונרים הוא רק בגין האיזון הדמוגרפי.

c. זכאים קיימים – הקיטון בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מהעלייה בריבית היוון היה גבוה יותר מההשינוי בתשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר עודף תשואתי בגובה 38 אלף ש"ח. היות והעודף (גרעון) התשואתי לא מחולק במהלך השנה אלא נשמר בעתודת הפנסיונרים, העדכון לפנסיונרים הוא רק בגין האיזון הדמוגרפי.

5. נספחים סטטיסטיים

בהתאם להנחיית האוצר, הגדרת עמיתים פעילים ומוקפאים בנתונים הסטטיסטיים היא בהתאם לחוזר-2016-9-3 ולא לפי הגדרת התקנון הקיים.

א. מידע אודות עמית הקרן:

סה"כ	נקבה	זכר	מספר עמיתים ליום 31/03/2017
			<u>עמיתים שאינם מקבלי קצבה</u>
464,463	281,953	182,510	פעילים
490,502	289,701	200,801	שאינם פעילים
954,965	571,654	383,311	סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה
			<u>מקבלי קצבה</u>
2,287	1204	1083	זקנה
1,696	990	706	שארים
1,256	679	577	נכות
5,239	2,873	2,366	סה"כ פנסיונרים
30	11	19	זקנה
68	49	19	שארים
11	5	6	נכות
109	65	44	סה"כ זכאים קיימים לפנסיה
960,313	574,592	385,721	סה"כ עמית הקרן

ב. מידע אודות עמיתים שהחלו לקבל קצבה:

לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		מספר עמיתים שהחלו לקבל קצבה
31/03/2017		
נקבה	זכר	
63	70	מספר פורשים
14,164,530	22,196,897	סך נכסים ¹

¹ סך נכסים נכון למועד בו החל העמית לקבל את הקצבה

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2017 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 במאי 2017

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2017 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 במאי 2017

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

בניהול

הראל פנסיה וגמל בע"מ
(לשעבר: הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ)

דוחות כספיים ביניים

ליום

31 במרס 2017

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

דוחות כספיים ביניים

3 דוח על המצב הכספי ביניים

4 דוח הכנסות והוצאות ביניים

5 דוח תנועה בקרן הפנסיה ביניים

6 ביאורים לדוחות הכספיים ביניים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית המנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר: הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ) (להלן: החברה המנהלת)

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית (להלן - הקרן), הכולל את הדוח על המצב הכספי הביניים ליום 31 במרס 2017, את הדוחות ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו (להלן חוק הפיקוח). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח.

סומך חייקין
רואי חשבון

22 במאי 2017

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		ביאור
2016	2016	2017	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
31,020	23,327	41,967	רכוש שוטף
17,000	9,349	17,378	מזומנים ושווי מזומנים
48,020	32,676	59,345	חייבים ויתרות חובה
281,880	259,736	287,124	השקעות פיננסיות
129,625	88,905	142,658	נכסי חוב סחירים
94,667	78,608	102,017	נכסי חוב שאינם סחירים
93,622	79,181	106,109	מניות
599,794	506,430	637,908	השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
3,911	3,857	3,852	נדל"ן להשקעה
6,273	4,411	6,881	נכסי ביטוח משנה
657,998	547,374	707,986	סך כל הנכסים
6,105	2,936	8,972	זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
			3
121,060	72,300	145,384	התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
455,866	402,667	476,006	התחייבויות לעמיתים מבוטחים
576,926	474,967	621,390	סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
65,388	64,643	65,955	התחייבויות לפנסיונרים
4,950	3,803	4,948	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
2,361	2,030	3,605	התחייבויות לנכים
1,628	842	2,296	התחייבויות לשאיירי מבוטח
744	488	760	עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו
75,071	71,806	77,564	עתודה לפנסיונרים
			סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים
(223)	(2,335)	(433)	גירעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
119	-	493	עודף אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
(104)	(2,335)	60	סה"כ עודף (גירעון) אקטוארי
651,893	544,438	699,014	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
657,998	547,374	707,986	סך כל ההתחייבויות

רם גבל
 סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
 מנכ"ל

מישל סיבוני
 יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 22 במאי 2017

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		ביאור
	2016	2017	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
(107)	(207)	(528)	הכנסות (הפסדים)
			ממזומנים ושווי מזומנים
			מהשקעות:
4,889	3,106	(461)	מנכסי חוב סחירים
2,935	1,318	1,224	מנכסי חוב שאינם סחירים
4,213	(2,803)	904	ממניות
11,233	(1,851)	8,464	מהשקעות אחרות
(4)	(44)	(32)	מנדל"ן להשקעה
23,266	(274)	10,099	סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
631	(9)	1	הכנסות אחרות (הפסדים)
23,790	(490)	9,572	סך כל ההכנסות (הפסדים)
4,741	1,054	1,415	הוצאות
684	140	218	דמי ניהול
111	17	33	הוצאות ישירות
			מסים
5,536	1,211	1,666	סך כל ההוצאות
18,254	(1,701)	7,906	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2016	2016	2017	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
529,118	529,118	651,893	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
132,201	22,388	40,197	תקבולים מדמי גמולים
3,077	577	1,090	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים תשלומים:
			תשלומים לפנסיונרים
4,083	1,000	1,055	תשלומי פנסיית זקנה
436	70	61	תשלומי פנסיית נכות
260	60	106	תשלומי פנסיית שאירים
8,038	2,747	2,148	פדיונות
3,185	820	1,381	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
9,632	3,057	1,989	סך כל התשלומים
			העברות צבירה לקרן
1,011	329	463	העברות מחברות ביטוח
8,291	1,716	10,399	העברות מקרנות פנסיה חדשות
1,695	805	621	העברות מקופות גמל
			העברות צבירה מהקרן
4,190	750	1,414	העברות לחברות ביטוח
18,907	3,450	6,176	העברות לקרנות פנסיה חדשות
2,871	383	1,796	העברות לקופות גמל
(14,971)	(1,733)	2,097	העברות צבירה, נטו
18,254	(1,701)	7,906	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
651,893	544,438	699,014	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

א. הראל פנסיה כללית (להלן - הקרן) הינה קרן פנסיה חדשה כללית כמשמעותה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.

הקרן מנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (לשעבר - הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ) (להלן - החברה המנהלת), חברה בבעלות מלאה בעקיפין, של הראל השקעות בבוטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.

ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס 2017, ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - הדוחות הכספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2016 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

ג. הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 22 במאי 2017.

ד. שיעורי ריבית ששימשו בקביעת שווי הוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ה. שינויים מבניים בחברה המנהלת

בתחילת חודש אוקטובר 2016 מוזגה הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - הראל גמל) לתוך החברה המנהלת וחוסלה ללא פירוק (המיזוג אושר ביום 5 באוקטובר 2016 שהוא יום העסקים הראשון בחודש אוקטובר) שמה במסגרת המיזוג שונה שמה של החברה ל"הראל פנסיה וגמל בע"מ". קופות הגמל שבניהולה של הראל גמל הועברו לניהול החברה המנהלת.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

א. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע
%	%

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:

31 במרס 2017 (0.20) (5.54)

31 במרס 2016 (0.91) (3.49)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (0.30) (1.46)

ביאור 3 - התחייבויות פנסיוניות

א. חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על ידי האקטוארית הגברת ענת קנטור. החישוב בוצע באופן עקבי לחישוב ליום 31 בדצמבר, 2016 אשר נערך על ידי האקטואר מר דוד אנגלמאיר. נתוני ההתחייבויות הפנסיוניות תואמים את החישוב האקטוארי.

ביאור 3 - התחייבויות פנסיוניות (המשך)

ב. נתונים אודות עודף (גירעון) אקטוארי :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס
2013	2014	2015	2016	2017
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)

אחוזים מתוך ההתחייבות

(0.21)	-	0.05	0.03	(0.01)
(0.23)	(0.15)	(0.36)	(0.40)	(0.07)
0.01	-	-	-	-
(0.07)	(0.01)	(0.02)	(0.20)	0.02
(0.50)	(0.16)	(0.33)	(0.57)	(0.06)

כלל עמיתי הקרן

עודף (גירעון) דמוגרפי בגין תוחלת חיים של מקבלי קצבאות
גירעון דמוגרפי בגין פרישות חדשות
עודף דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים
סך הכל גירעון דמוגרפי לעמיתי הקרן

מיועד למבוטחים

סך הכל גירעון דמוגרפי המיועד למבוטחים כדלעיל

(0.50)	(0.16)	(0.33)	(0.57)	(0.06)
--------	--------	--------	--------	--------

**למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים
ביטוחיים למקרי מוות ונכות - ("מסלולים
מקיפים")**

סה"כ גירעון דמוגרפי לכלל מבוטחי הקרן ומקבלי פנסיה דלעיל
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין מקרי פטירת מבוטחים
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין מקרי נכות
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין חזרה מנכות
עודף דמוגרפי בגין פטירת נכים
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין ביטוח משנה
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין שינויים ב-IBNR
עודף דמוגרפי בגין שינויים בהנחות
עודף (גירעון) דמוגרפי בגין גורמים אחרים
**סך הכל גירעון דמוגרפי למבוטחים במסלולי ביטוח
הכוללים כיסויים למקרי מוות ונכות -
מסלולים מקיפים**

(0.50)	(0.16)	(0.33)	(0.57)	(0.06)
-	2.11	(0.33)	1.31	(0.03)
-	(7.07)	0.50	(0.29)	(0.01)
-	-	(0.35)	(0.58)	0.01
-	-	-	0.06	0.01
-	4.71	0.16	0.72	(0.02)
-	(0.20)	0.01	(1.23)	0.03
-	-	-	0.04	-
-	0.01	-	(0.01)	(0.01)
(0.50)	(0.60)	(0.34)	(0.55)	(0.08)

**חלוקה במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים
למקרי מוות ונכות - מסלולים מקיפים**

מיועד לפנסיונרים

סך הכל גירעון דמוגרפי כדלעיל
עודף (גירעון) בגין סטיה מהנחת התשואה
עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית ההיוון
(עודף) גירעון הנשמר בעתודה האקטוארית
סך הכל עודף (גירעון) המיועד לפנסיונרים

(0.50)	(0.16)	(0.33)	(0.57)	(0.06)
3.39	9.86	0.48	1.46	(0.34)
(0.80)	(10.32)	(0.30)	(0.80)	1.00
(0.94)	0.46	(0.18)	(0.50)	(0.66)
1.15	(0.16)	(0.33)	(0.41)	(0.06)

ביאור 4 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
	2016	2017
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח
1,488	279	524
2,822	670	783
4,310	949	1,307
431	105	108
4,741	1,054	1,415

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
	2016	2017
(מבוקר) %	(בלתי מבוקר) %	(בלתי מבוקר) %
4.00	4.00	4.00
1.13	1.31	1.30
1.05	1.05	1.05
0.55	0.58	0.52
2.00	2.00	2.00
0.60	0.60	0.60
2.00	2.00	2.00
0.50	0.50	0.50

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול מדמי גמולים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל (במונחים שנתיים)

דמי ניהול ממקבלי קצבה (*):

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1 בינואר 2013

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין עבור פנסיונרים שפרשו החל מיום 1 בינואר 2013 ואילך

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1 בינואר 2010

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל עבור פנסיונרים שפרשו החל מיום 1 בינואר 2010 ואילך

(* ראה סעיף ג. להלן.)

ביאור 4 - דמי ניהול (המשך)

ג. דמי הניהול למקבלי קצבה

דמי ניהול למקבלי קצבה אשר החלו לקבל קצבה החל מ-1 בינואר 2013 ואילך, לא יעלו על 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם, מקבלי קצבה שהחלו לקבל קצבה לפני 1 בינואר 2013, לא יעלו על 2.0% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם.

על אף האמור, בהתאם לתקנון הקרן דמי הניהול ממי שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010 נגבים דמי ניהול בשיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

ביאור 5 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכונים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 31 במרס 2017.

הראל פנסיה וגמל בע"מ הראל כללית

קרן פנסיה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 31.03.2017

ענת קנטור - אקטוארית ממונה
מאי 2017

1. הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה "הראל כללית" ליום 31/3/2017.

החל מאפריל 2017 אני האקטוארית הממונה של הקרן ואני עובדת כאקטוארית בחברה המנהלת של הקרן החל ממרץ 2015. אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת.

אני מצהירה ומאשרת כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.

2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:

א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.

ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.

ג. תקנון הקרן.

והכל כתוקפם למועד הדוח.

3. חוות דעתי:

א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם לדוח על המצב הכספי בדוחות הכספיים של הקרן למועד הנזכר.

ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף קטן (א), וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.

ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני התקופה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני תקופות קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב ידיעתי והערכתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31/3/2017, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

-----	ענת קנטור	אקטואר ממונה	-----
חתימה	שם האקטואר	תפקיד	תאריך

כללית - קרן פנסיה - מאזן אקטוארי

31/03/2017

באלפי ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)

ליום 31/12/2016	ליום 31/03/2017	
<u>657,998</u>	<u>707,986</u>	<u>סה"כ נכסים לפי הדו"ח על המצב הכספי</u>
-		
6,105	8,972	זכאים ויתרות זכות
		<u>התחייבויות פנסיוניות</u>
		<u>התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה</u>
455,866	476,006	התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים
<u>121,060</u>	<u>145,384</u>	<u>התחייבויות לעמיתים מבוטחים</u>
576,926	621,390	<u>סך התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה</u>
		<u>התחייבויות לפנסיונרים</u>
65,388	65,955	זקנה ושאר י זקנה
4,950	4,948	נכים
2,361	3,605	שאר מבוטח
1,628	2,296	עתודות לתביעות שקרו וטרם דווחו
<u>744</u>	<u>760</u>	<u>עתודה לפנסיונרים</u>
75,071	77,564	<u>סך התחייבויות לפנסיונרים</u>
		<u>עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים</u>
(12)	(47)	פנסיונרים
(71)	(278)	עמיתים שאינם מבוטחים
<u>(140)</u>	<u>(108)</u>	<u>עמיתים מבוטחים</u>
(223)	(433)	<u>סה"כ</u>
		<u>עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית</u>
<u>119</u>	<u>493</u>	פנסיונרים
119	493	<u>סה"כ</u>
-		
(104)	60	<u>סה"כ עודף (גירעון) אקטוארי</u>
<u>651,893</u>	<u>699,014</u>	<u>סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות</u>
<u>657,998</u>	<u>707,986</u>	<u>סך כל ההתחייבויות</u>

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

1. **פנסיונרים** – פנסיונרים, שאירים ונכים שזכאים לקצבה.
2. **התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות לפנסיונרים ולשאיירים פוטנציאליים של פנסיונרים ושאיירים של פנסיונרים שנפטרו.
3. **התחייבות לנכים** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות נכים עד לגיל פרישה, כולל שחרור מפרמיה והתחייבות לשאיר נכה.
4. **התחייבות לשאיירי מבוטח** (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) – כולל התחייבות בגין קצבאות לשאיירים (בני זוג ויתומים) של פעילים, מוקפאים ונכים שנפטרו עם שאירים.
5. **עתודה לתביעות שקרו וטרם דווחו** – בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו לחברה.
6. **התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים** – סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין המבוטחים במסלול "יסוד".
7. **התחייבויות לעמיתים מבוטחים** – סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין המבוטחים במסלול "מקיף".
8. **עודף (גירעון) אקטוארי** – עודף רבעון אחרון בלבד שנכון לתאריך הדוח טרם חולק לעמיתי הקרן. (בהתאם לחזור גופים מוסדיים 1-3-2016 מתאריך 2.6.2016). החלוקה לעודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים ולעודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית. לצורך בהירות הנתונים, העודף מוצג גם בחלוקה לפנסיונרים/מבוטחים פעילים/מבוטחים בלתי פעילים.

2. דוח תנועה בעודף (גירעון) אקטוארי

התנועה בעודף (גירעון) דמוגרפי לכלל עמיתי הקרן

לשנה שהסתיימה ב- 31/12/2016	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בדיווח
	31/03/2017				
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
אחוזים	אחוזים				
0.03	-0.02	(118)	(88)	(206)	ב. מקרי מוות – פנסיית זקנה ושאיירים
-0.40	-0.13	(878)			ז. פרישות במהלך השנה
-	-	0			ט. שינוי בעתודה הנובה משינויי שיטות והנחות
-	-	0			י. שינויים בתקנון הקרן
-0.20	0.08	587			יא. סך הגורמים האחרים
-0.57	-0.06	(409)			סה"כ עודף (גירעון) מהגורמים המפורטים לעיל

התנועה בעודף (גירעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן המבוטחים במסלולים הכוללים כיסויים ביטוחיים –

("מסלול מקיף")

לשנה שהסתיימה ב- 31/12/2016	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בדיווח
	31/03/2017				
עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	עודף (גירעון)	המצב בפועל	המצב הצפוי	העודף (הגירעון) שנגרם ממפורט
אחוזים	אחוזים			אלפי ₪	
1.31	0.40	608	(1)	607	א. מקרי מוות – מבוטחים
0.06	-0.18	(277)	322	45	ג. מקרי מוות – נכים
-0.29	0.11	168	373	541	ד. יציאה לנכות
-0.58	-0.15	(228)	(3)	(231)	ה. חזרה מנכות
0.72	0.28	427			ו. ביטוח משנה
-1.23	-0.45	(695)			ח. שינויים בעתודת IBNR
0.04	-0.02	(24)			ט. שינוי בעתודה הנובה משינויי שיטות והנחות
-	-	0			י. שינויים בתקנון הקרן
-0.01	-0.00	(3)			יא. סך הגורמים האחרים
0.02	-0.02	(24)			סה"כ עודף (גירעון) מהגורמים המפורטים לעיל

התנועה בעודף (גירעון) לפנסיונרים

לשנה שהסתיימה ב- 31/12/2016	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום	העודף (הגירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח, באלפי ש"ח
	31/03/2017	
(422)	(47)	החלק היחסי מתוך העודף (הגירעון) שחולק לכלל עמיתי הקרן
(600)	794	שינויים בריבית ההיוון
1,090	(285)	סטייה מהנחת התשואה
(371)	(509)	עודף (גרעון) הנשמר בעתודת פנסיונרים
(303)	(47)	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים
-0.41	-0.06	סה"כ עודף (גירעון) לפנסיונרים, באחוזים

4. הערות והבהרות:

(1) תנועה בעודף (גרעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן-

1. הגירעון הדמוגרפי המופיע בדו"ח בגובה של כ-409 אלף ש"ח בגין רבעון ראשון של 2017 מהווה 0.058% של ההתחייבויות הצבורות. הגרעון נובע ברובו מפרישות לזקנה. איזון דמוגרפי נדרש בגין הרבעון:

i. עמיתים – הפחתה של 0.058% מהיתרות הצבורות

ii. פנסיונרים וזכאים קיימים – הפחתה של 0.058% מהפנסיות

(2) תנועה בעודף (גרעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן המבוטחים במסלולים ביטוחיים ("מסלול מקיף")-

1. הגרעון הדמוגרפי הנוסף בגין מבוטחים במסלולים ביטוחיים הינו 24 אלף ש"ח ומהווה 0.016% מההתחייבויות הצבורות במסלול המקיף. האיזון הדמוגרפי הנדרש לעמיתים המבוטחים במסלולי הביטוח בגין הרבעון, הכולל גם את השתתפותם בגרעון הדמוגרפי של כלל הקרן הינו:

2. עמיתים מבוטחים – הפחתה של 0.074% מהיתרות הצבורות

3. פנסיונרים (שארי פעיל ונכים) – הפחתה של 0.074% מהפנסיות

(3) תנועה בעודף (גרעון) לפנסיונרים -

1. פנסיונרים – הקיטון בהתחייבויות הפנסיוניות כתוצאה מהעלייה בריבית היוון היה גבוה יותר מההשינוי בתשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים לעומת התשואה הצפויה ולכן נוצר עודף תשואתי בגובה 509 אלף ש"ח. יתרת סגירה של עתודת פנסיונרים נכון ל-31/12/2016 עמדה כבר על 1% מההתחייבויות הפנסיונרים. על פי הנחיות האוצר, במאזן רבעוני בו עתודת הפנסיונרים עולה על 1%, יש לרשום את העודף מעבר ל-1% בסעיף במאזן תחת "עודף תשואתי" למרות שהעודף לא מחולק בפועל במאזן רבעוני אלא רק במאזן השנתי. כדי לא ליצור עיוות, בתנועה בעודף לפנסיונרים, כל העודף נרשם תחת "עודף הנשמר בעתודת פנסיונרים" על מנת שהעודף המחולק בפועל לפנסיונרים ברבעון לא יכלול עודף תשואתי.

5. נספחים סטטיסטיים

בהתאם להנחיית האוצר, הגדרת עמיתים פעילים ומוקפאים בנתונים הסטטיסטיים המוצגים היא בהתאם לחזור 2016-9-3 ולא לפי הגדרת התקנון הקיים.

א. מידע אודות עמית הקרן:

סה"כ	נקבה	זכר	מספר עמיתים ליום 31/03/2017
			<u>עמיתים שאינם מקבלי קצבה</u>
11,212	3,243	7,969	פעילים
19,315	8,018	11,297	שאינם פעילים
30,527	11,261	19,266	סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה
			<u>מקבלי קצבה</u>
235	107	128	זקנה
49	36	13	שארית
5	3	2	נכות
289	146	143	סה"כ פנסיונרים
0	0	0	זקנה
0	0	0	שארית
0	0	0	נכות
0	0	0	סה"כ זכאים קיימים לפנסיה
30,816	11,407	19,409	סה"כ עמית הקרן
13,018	3,847	9,171	עמיתים מבוטחים
17,509	7,414	10,095	עמיתים שאינם מבוטחים

ב. מידע אודות עמיתים שהחלו לקבל קצבה:

לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		מספר עמיתים שהחלו לקבל קצבה
31/03/2017		
נקבה	זכר	
2	17	מספר פורשים
7,795	1,537,455	סך נכסים